

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

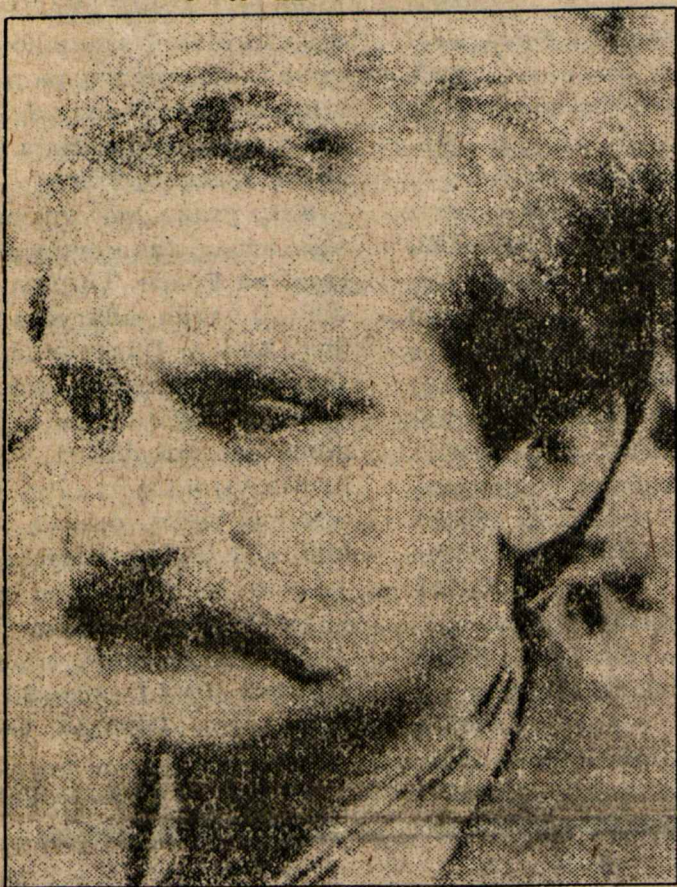
Nr. 50 . 1980 GRUODŽIO - DECEMBER 12 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST. LA SALLE P.Q. H8P 1C4

30 c.

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

VALEŠA - LENKIJOS LAISVŲJŲ UNIJŲ LEYDERIS

RŪPESTIS TEBESLEGIA LENKIJĄ

Oficiali Sovietų provokacija, atrodo, ieško priežasčių įžengti su savo kariuomene į Lenkiją.

Maskva, fanatiškai norėdama išsaugoti savo nepateisinamą režimą, apkaltina "kontra-revoliucionierius unijose", kurie nori kritikuoti komunistinę valdžią Lenkijoje. Taip pat tvirtina, kad tik Vakarų agentai juos kirsina... Lyg pačios nežmoniškos sistemos neužtektų, kad žmonės nustotų kantrybės...

JAV-bės pasisakė prieš bet kokią invaziją į Lenkiją forma, jeigu ir būtų "kviečiami" dabartinės Varšavos vyriausybės. Čekoslovakijoje stovintys sovietų daliniai apie 80.000 karių pajudėjo prie Lenkijos sienos.

Waleša, laisvųjų darbininkų unijų lyderis pasakė, kad lenkų niekas nebenustė - bėgs. "Priversti žmonės tinkamai dirbti per jėgą ir prievartą - nėra tinkamiausias metodas", - pasakė jis. Jeigu oficialios provokacijos nesiliausiančios - tai visos Lenkijos žmonės įsijungs į portestą, pareiškė Waleša.

Jis taip pat pabrėžė, kad nežiūrint to, jog reikia reformuoti Lenkijos komunistinę sistemą - "Vakarų sistema irgi nėra labai gera", nes "daug tinginavimo, per daug liuksuso joje. Vakarai per daug nusileidžia Sovietams, ir vieną dieną bus pervėlu", - pridėjo jis.

Sovietų žinių agentūros pradeda skleisti netikras žinias apie įmonių sargybų nugalėjimą Kielec mieste,

bet lenkų Solidarnost paneigia, tvirtindama, jog tai viena iš provokacijų.

Čekoslovakijoje, aplink Pragę, prisilaiko sovietų kariuomenė, bet į miestą eidami kareiviai nedėvi uniformų, kad neerzintų gyventojų.

BREŽNEV'AS ŠALTAI SUTINKAMAS INDIJOJE

Iš New Delhi pranešama, kad Brežnev'as atvyko 4-ųjų dienų vizitui į Indiją, kuris turės būti labai svarbus ir reikšmingas tiek Maskvai, tiek Indijai.

Aerodrome Brežnev'as buvo sutiktas Indijos prezidento Sanjiva Reddy, premjers Indiros Gandhi, kabineto ministrų, diplomatų ir Sovietų draugų Indijoje. Tačiau žmonės pakeliui iš aerodromo į prezidentūros rūmus buvo susiraukę ir nemojavo. Virš 500 afganų ir indų demonstravo, protestuodami dėl Sovietų kariuomenės Afganistano okupacijos.

Minios priešiška nuotaika labai skyrėsi nuo 1961 m. ir 1973 m. Sovietų lyderių susitikimų Indijoje.

New Delhi mieste matėsi šūkiai: "Šalin iš Afganistano ir Lenkijos", "Mirtis skerdikui Brežnev'ui" ir "Rusijos Hitleri, keliauk atgal!"

Jokių viešų pasirodymų Brežnev'ui neumatyta. Jis jau kuris laikas yra sirgęs, ir jo dienotvarkėje daugiau laiko yra skirta poilsui, negu reikalų tvarkymui.

NUŠAUTAS JOHN LENNON, BUVĘS "BEATLE"

John Lennon, 40 m. išgarsėjęs pasaulyje dainų kū-

rėjas, priklausęs "Beatle" ketveriukei, gruodžio 9 d., buvo nušautas prie savo liuksusinio buto įėjimo. Nusikaltėlis - 25 m. vyras, po licijos teigimu, sumišęs žmogus, kuris kelias valandas vaikštinėjęs vestibulyje jo laukdamas.

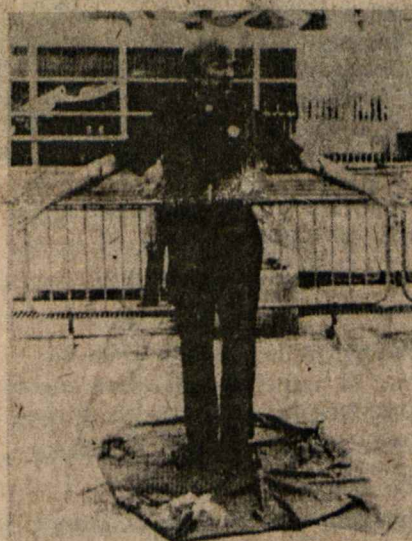
Nusikaltėlis patalpintas į psichiatrinę ligoninę tyrimui.

Ironiška, kad dar beveik prieš pat nelaimę išreiškė norą tapti Amerikos piliečiu.

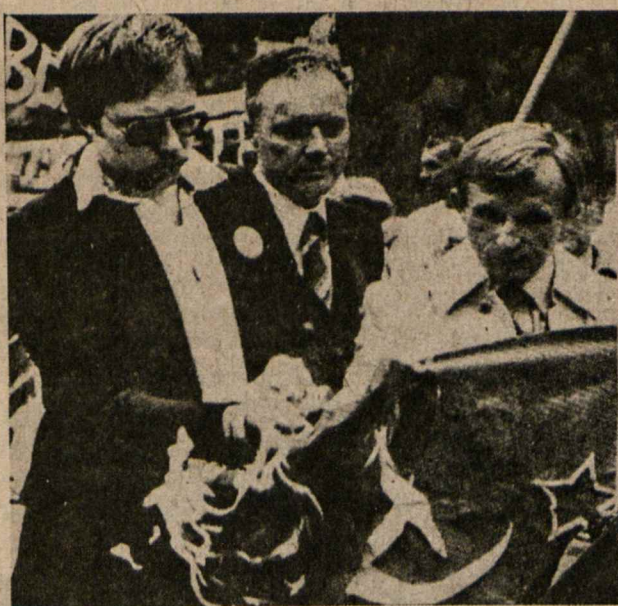
KANADA RUOŠIASI CENZUI

Federalinis ministeris Kanados Cenzui praneša, kad sekantis cenzas nustatytas gy-

ventojų skaičiui ir apie žemės ūkį Kanadoje bus praneštas 1981 m. birželio mėn. 3 d. Toks cenzas suteikia pagrindines žinias apie Kanados kraštą. Iš Cenzo bus galima informotis apie žmonių darbus, pajamas, gyvenvietes, išsilavinimą, kalbą, migraciją, tautinę kilmę ir religiją. Cenzo pasisekimas užtikrina geresnį ekonominio gyvenimo planavimą valstybiniu mastu. Tai palengvina gyventojams pasinaudoti jiems priklausančiomis paramomis, patarnavimais, supažindina su rinkiminėmis apylinkėmis ir t.t. "Cenzas mūsų dalyvaukime", ragina ministerija.

Maris Kirsons protestuoja Madride savo krauju

Latviai Madride degina Sovietų imperijos vėliavą
ALTO PASTANGOS MADRIDO KONFERENCIJOJE

Grupė pabaltiečių buvome priimti ir Lichtenšteino delegacijos pirm. pavaduotojo grafo Mario von Ledebur-Wicheln. Kalbus ir malonus žmogus. Su dideliu dėmesiu klausė pabaltiečių prašymo Konferencijoje paremti jų reikalus. Wicheln pritarė pabaltiečių pageidavimams, bet pareiškė, kad Lichtenšteinas, būdama maža valstybė, negali per daug persistengti. Jis pažymėjo, kad amerikiečiai gana kietai rusus spaudžia dėl Afganistano,

Amerikos Lietuvių Tarybos konferencijon pasiųstieji dr. Kazys Šidlauskas ir kun. Juozas Prunskis, drauge su latviais ir estais susitiko su Vatikano, D. Britanijos, V. Vokietijos, Švedijos, JAV, Olandijos ir kitų delegacijų nariais.

Vėliau, pabaltiečių atstovus - latvi J. Bolstein, este E. Taul ir kun. J. Prunskį priėmė Liuksemburgo delegacijos vicepirmininkas P. Faber bei delegacijos narys Georges Santer. Pabaltiečiai išdėstė sunkumus okupacijoje, prašydami, iškilus pabaltiečių klausimui, parodyti prielankumą. Liuksemburgiečiai domėjosi persikirtomis šeimomis, religine priespauda, žadėdami pabaltiečius paremti, drauge pastebėjo, kad jie, kaip Bendrosios rinkos nariai, turi atsižvelgti į bendrą tų kraštų politinę liniją, kaip ji yra sudaryta ir pareikšta.

dėl informacijų trukdymo, dėl disidentų, bet mažiau teiečiami religiniai suvaržymai. Kai pasakėme, kad buvo atvejų, kada vaikai buvo atimti nuo tėvų už religinį auklėjimą, Wicheln pabrėžė, kad tokius atvejus reikia suregistruoti.

Taip pat pabaltiečiams gražaus prielankumo parodė Austrijos delegacija. Visi kalbėjusieji Madrido Konferencijoje puolė rusus dėl Afganistano. Tik trys valstybės, be pačios Rusijos, gynė Maskvą ryšium su Afganistanu: R. Vokietija, Bulgarija ir Čekoslovakija. Taigi, pati Sovietų Sąjunga nebegali turėti pilnos paramos net iš rytų bloko valstybių. Amerikiečiai savo kalbose ryžosi iškelti atskirus kalinamųjų atvejus. Rusai, norėdami, kad liktų mažiau laiko diskutuoti žmogaus Teisių klausimus, buvopradėje posėdžius boikotuoti, gašindami laiką dėl įvairių procedūrų, kad tik nebūtų iš esmės svarstomi Helsinkio pasitarime priimti laisvės principai ir jų vykdymas. Šalia posėdžių, amerikiečiai veda privačias derybas su sovietų žmonėmis, bandydami išgauti, kad būtų paleista daugiau kalinamųjų.

JAV delegacijos pirm. Dr. Bell antroje savo kalboje lapkričio 21 d. vėl pabrėžė reikalą leisti susijungti išskirtiems šeimų nariams, nevaržyti laikraštinių darbo. Paneigė sovietų delegacijos tvirtinimą, kad žmogaus teisių klausimas esąs jų vidaus reikalas.

JAV delegacijos patarėjas Jerome Shestak Madrido konferencijoje lapkričio 24 d. priminė Sacharovą, pasmerkė emigracijos varžymus, klausė, kodėl pareiškė norą emigruoti iš Sov. Sąjungos dažnai netenka tarnybų. Suminėjo, kad lietuviai yra sunku iš S. Sąjungos kontroliuojamų kraštų išvykti pas savuosius. Priminė kultūrinius ir religinius persekiojimus Ukrainoje, priminė diskriminaciją prieš totorius, kurių apie 500,000 negali grįžti į savo žemę. Pažymėjo, kad Rytų Europos tautoms kliudoma ugdyti savo kultūrą. Pasmerkė kliudymą informacijų laisvės, radijo transliacijų trukdymą. Reikalavo tuos dalykus pataisyti. /Kodėl nė vienas nepasakė, kad Pabaltijo kraštai buvo neteisėtai okupuoti?/

Amerikiečių laikymasis prieš Maskvos priespaudą taip jautriai buvo rusų priimtas, kad kai lapkričio 25 d. JAV ambasadorius Todman savo rezidencijoje surengė priėmimą, rusai neatėjo.

Sutikus bulgarų delegacijos narį ir suminėjus reikalą laikytis prieš Maskvos kolonializmą, iš jo teko išgirsti, kad "bandome, bet žinote kaip mums sunku". Britų delegacijos viceprezidentui buvo progos padėkoti už jo ryžtingą gynimą Klaipėdos bažnyčios Madrido Konferencijoje. Buvo progos išsikalbėti su Vokietijos ambasadoriumi J. Kastl, su Turkijos ambasadoriumi, su Kipro, Graikijos, Belgijos, Ispanijos, Islandijos delegacijų nariais, primenant Lietuvos reikalus.

JAV delegacijos antram pirmininkui dr. M. Kampelmanui ir Helsinkio komisijos Washington'e pirmininkui - kongresmanui d. GFasell padėkota už tvirtą laikymąsi ginant pavergtųjų teises.

LIETUVOS ŽMONĖS PAINFORMUOTI

Amerikos Balso atstovas Madride į juostelę įrašė dr. K. Šidlausko, Vl. Šakalio, A. Mičiudo ir kun. J. Prunskio pranešimus apie Madrido konferenciją. Taip pat telefonu iš Madrido į Vatikaną tie patys asmenys padarė pranešimą apie Madrido tarptautinio suvažiavimo eigą. Iš abiejų siųstuvų buvo painformuoti Lietuvos gyventojai apie Madrido įvykius.

RUSUS SKATINO GRĮŽTI NAMO

Būdamas Madrido konferencijoje kun. J. Prunskis tarp kitų laikraštinių buvo sutikęs ir Tasso, Ogoniok bei Izviestijų korespondentus. Priminė jiems Lietuvą. Kai rusai ėmė kalbėti, kad dabar Lietuvoje gera ekonominė pažanga, ką galėtų įsitikinti pats nuvažiavęs, kun. J. Prunskis jiems pareiškė, kad lietuviai patys būtų pasiekę didesnę ūkinę pažangą, o dabartinė turi didelį trūkumą, nes nėra laisvės. Kai dėl Lietuvos lankymo, tai jis rusams pasakė: - važiuos tenai, kaip patys rusai iš Lietuvos sugrįš į Rusiją.

DR. K. ŠIDLAUSKAS PERRINKTAS ALTO PIRMININKU

ALTO suvažiavime sudarytoji valdyba dabar pasiskirstė pareigomis. Pirmininku išrinktas dr. Kazys Šidlauskas, vicepirmininkai: T. Blinstrubas, P. Dargis, dr. J. Jerome, dr. L. Kriaučeliūnas, dr. Vl. Šimaitis, dr. J. Valaitis, gen. sekretorium - Gr. Lazauskas, išdinininku - J. Skorubskas, finansų sekr. - P. Bučas, protokolų sekretorium - K. Radvila, valdybos nariai - S. Balzekas, Jr., J. Lekas, V. Naudžius, E. Vilimaitė, Igalitinis Washington'e - dr. J. Genys, reikalų vedėja - I. Blinstrubienė, informacijai - kun. J. Prunskis.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ,
Redaguoja Redakcinę Kolegiją

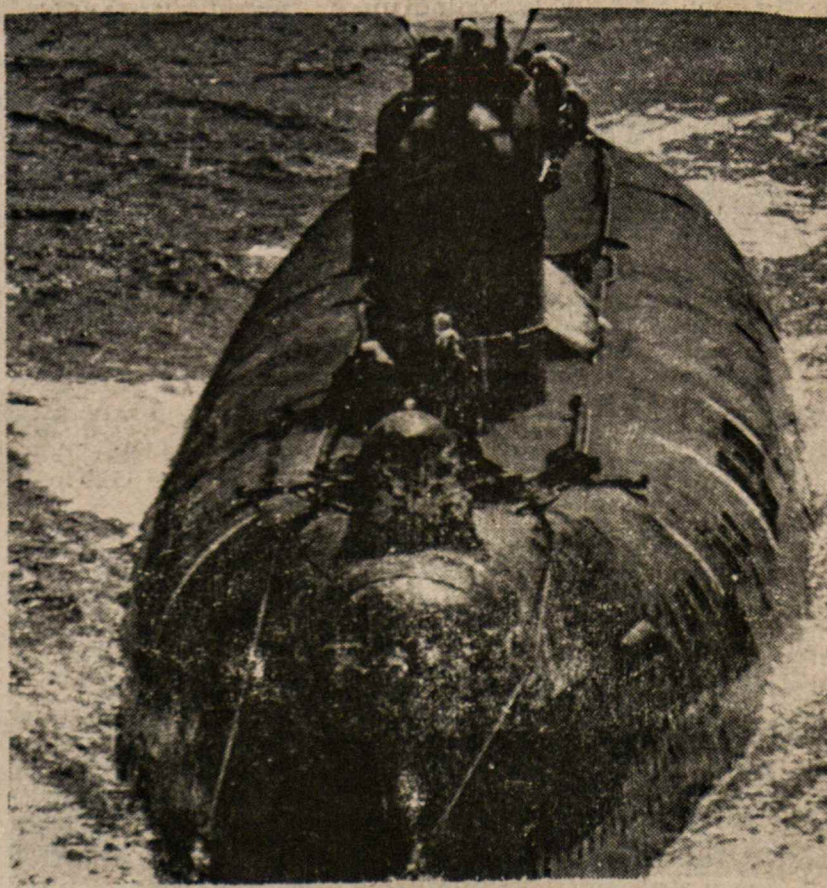
Telefonas: (514) 366-6220.

Second Class Mail Registration NO. 1952 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lehigh, P. Q. Published by The Independent Lithuanian
Publishing Co. at 7722 George Street, Lehigh, P. Q. Canada. MRP 1C4.

METINĖ PRENUMERATOS KAINA KANADOJE: \$14.00.
VISUR KITUR - \$15.00, RĖMĖJO - \$20.00

P. R. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuostata, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už šelbimų turinį redakcija orbi leidykla neatsako.

DEŠINĖJE: "Ikiuves" į Japonijos teritorinius vandenis Sovietų atominis povandeninis laivas tempiamas taisys - mams namo, į Vladivostok'ą.

KLB XI-SIOS KRAŠTO TARYBOS SUVAŽIAVIME MONTREALYJE, 1980. XI. 1-2 D.D.
Pirmoji eilėje: A. Rinkūnas, S. Jakubickas; V. Kutkus, JAV LB -'ės pirmininkas, Vyt. Kamantas,
PLB pirmininkas ir J. R. Šimanavičius, KLB pirmininkas.
Nuotr.: J. V. D a n i o

13 PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLOS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos posėdis įvyko lapkričio 12 d. Jaunimo Centre Chicagoje. Jame buvo peržiūrėti Valdybos narių, komisijų ir tarybų atlikti darbai, susipažinta su neseniai įvykusių JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenių kraštų tarybų sesijų nutarimais, ŠALFAS suvažiavimo nuotakomis, ir pasitarta kitais reikalais. Ilgiau diskutuota liuanistinės katedros arba židinio steigimas ir Vasario 16 gimnazijos finansinės problemos. Galutinai patvirtinta 1978 m. Pasaulio Lietuvių Dienų Toronte apyskaita ir priimti PLD ir PLB Kontrolės komisijų ataskaitos. Aplanči II-jų Pasaulio Lietuvių Dienų reikalai, kun. dr. Juozas Pranskytis skiriama premija spaudos vajai pasaulio lietuvių tarpe, ir kiti ateities darbai. Sekantis PLB Valdybos posėdis numatytas gruodžio mėnesio viduryje.

JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos sesija spalio 25 -26 dienomis Chicagoje savo nutarimuose pasisakė, kad pritacia ir remia PLB Valdybos veiklą Lietuvos laisvinimo darbuose, pakėlė PLB Valdybai skiriamų solidarumo įnašų dalį iki 15%, iš Krašto Valdybos išdo paskyrė PLB Valdybos darbuams ir "Pasaulio Lietuviai" šiais metais 9,500 dol. ir pažadėjo 10,000 dol. paramą 1981 metams.

JAV LB tarybos sesijoje dalyvavo PLB pirmininkas Vytautas Kamantas, vykd. vicepirmininkas Vaelovas Kleiza, vicepirmininkai Saulius Kupris ir Romas Sakadolskis, sekretoriai Antanas Juodvalkis ir Daina Kojelytė, ir reikalų vedėja Danutė Korzonienė.

Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto tarybos sesija lapkričio 1-2 dienomis Montrealyje. Iš klausiusi PLB pirmininko Vytauto Kamanto pranešimus ir prašymus, priėmė ketetą nutarimų, liečiančių PLB veiklą. Tad kad Kanados LB Krašto Valdyba prisidėtų prie PLB ruošiamų II-jų Pasaulio Lietuvių Dienų 1983 metais ruošos ir remtų Jaunimo Sąjungos pastangas besiruošiant V-jam Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui; kad Krašto Valdyba remtų Vasario 16 gimnaziją ir aktyviai skatintų jaunimą studijuoti tenai; kad Krašto Valdyba bei apylinkių valdybos remtų lėšomis ir talkininkais kun. Kazimiero Pugevičiaus vadovaujamą Lietuvių Informacijos Tarybą New Yorke; kad visos apylinkės ruošūt Vasario 16 dienos minėjimus ir jų metu teiktų lėšas Lietuvos išlaisvinimui ir lietuvių ištaikymui pagal aukotojo valią.

Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos pirmininkas Andrus Šmitas kelis kartus kreipėsi į PLB Valdybą prašydamas finansinės bei moralinės paramos Vasario 16 gimnazijai ir jos naujam direktoriui Jonui Kavaliūnui, ir kad PLB paskirtų atstovą į Vasario 16 gimnazijos kuratoriją. PLB Valdyba prašymą priėmė ir savo atstovą į Vasario 16 gimnazijos kuratoriją pavie-tė kun. Bronių Liubiną. PLB vicepirmininkas švietimo reikalams kun. Antanas Saulaitis, S. J. dabar visokiais būdais rūpinasi suteikti kiek galima didesnę finansinę paramą gimnazijai ir surasti daugiau mokinių iš JAV, Kanados ir kitų kraštų, kurie vyktų į gimnaziją mokytis metams ar ilgesniam laikui. Iš Lietuvių Fondo gavia

Kanados Lietuvių Fondas

NAUJI NARIAI IR ĮNAŠAI:

896. Baščeno Antano atmin. \$314.-	257. Prisas Juozas \$1000.-
897. Ingrelės Jono atmin. \$100.-	332. Strodonskis Julius ir Ona \$1000.-
898. Šarauskai Mečys ir Emilia \$200.-	358. Kerulio Vaelovo atmin. \$1200.-
899. Kairys Antanas \$100.-	380. Treigio Sergijo atmin. \$568.-
900. Butkys Gražina \$100.-	444. Valaičio Kazimiero... \$2515.-
901. Palionis Antanas... \$218.-	483. Kubiliai, Dr. Vincas ir Veronika \$300.-
902. Navikėnienės Elenos atmin. \$920.-	536. Skilandžiūnas V., Kun. Dr. \$200.-
903. Vilniaus Krašto Lietuvių S-gos Krašto Vaidyba \$100.-	726. Zulonienė Delphina... \$200.-
904. Toronto Lietuvių Vyryų Choras Aras \$100.-	794. Zatorskiai Edvardas ir Sofija \$1500.-
905. Lukšys Jonas \$100.-	893. Daukšienės Gražinos atmin. \$400.-
906. Raslanas Antanas... \$100.-	
907. Jokubiliaus Stasio vo atmin. \$1000.-	
908. Raudys P. \$100.-	
909. Liaudinsko S. atmin. \$100.-	
910. Bar'kauskienė - Survilaitė Danutė \$100.-	
911. Jasinevičius Juozas... \$100.-	
Peteraitis Oskaras... \$20.-	
Mickevičiaus P. atmin. \$15.-	
Įnašų papildymai:	
5. Jacubickai Stepas ir Vanda \$400.-	
9. Miceikos Vladas ir Marija \$1000.-	
10. Mockai Zigmantas ir Liuda \$400.-	
23. KLB Ottawos Apylinkė \$5400.-	
142. Bersėnas Eugenijus... \$300.-	
175. Daugėlavičiaus Alfonso atmin. \$5025.-	
215. Bersėnas Elena \$500.-	
243. Mingėla Antanas \$850.-	
255. Miliušo Juliaus atmin. \$300.-	

K. L. F. Valdyba

1,000 dol. parama ir jau persiųsta gimnazijai. BALF pirmininkė Marija Rudienė išvyko į Europą, kur aplankys gimnaziją ir pasikalbės su direktoriumi Jonu Kavaliūnu JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenių tarybų sesijose buvo gyvai diskutuoti gimnazijos reikalai ir abi tarybos aiškiai pasisakė savo nutarimuose už Vasario gimnazijos remimą pinigais, mokiniais, mokytojais, mokslo priemonėmis ir kitais būdais.

Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos (kuri atstovauja Urugvajaus Lietuvių Bendruomenei) naujuoju pirmininku išrinktas Vytautas Dorelis, pakeitęs buvusį pirmininką Givida Mačanską. Naujasis pirmininkas Vytautas Dorelis atsiuntė gražų laišką PLB Valdybai, pranešdamas pasikeitimus valdyboje ir persiųsdamas "Pasaulio Lietuvių" prenumeratas bei naujo Lietuvių Fondo nario Adolfo Kaušinio ir jo žmonos 100 dol. įnašą.

Kolumbijos Lietuvių Bendruomenės naujuoju pirmininku išrinktas Raimundas Mieželis. Neseniai Kolumbijoje vyko lietuvių kultūrinės dienos, į kurias PLB lėšomis buvo nuvykusios lietuvių tautinio meno kūrėjos Anastazija Tamošaitienė iš Kanados ir Aldona Veselkienė iš Chicago, ir solistai Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis.

1981 Š. AMERIKOS PABALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS

1981 m. Š. A. Pabaltiečių Slidinėjimo pirmenybės įvyks 1981 m. vasario 7 & 8 d., Moonstone Ski Resort, apie 18 mylių į šiaurę nuo Barrie, Ont. Alpinistines varžybas vykdys ŠALFAS - gos Slidinėjimo K-tas, cross-country - Toronto estų S. K. Kalev.

Pirmenybių programoje bus alpinistinės ir cross-country varžybos.

Alpinistinės varžybos vyks šeštadienį, vasario 7, nuo 10:AM. Registracija - nuo 8:00 AM iki 9:30 AM.

Alpinistinių varžybų programoje bus Slalomas ir Didysis Slalomas, šiose klasėse: a/ Jaunučių - žemiau 13 m., b/ Jaunų - 13-16 m. imtinai, c/ Vyry Elite - 17-44 m. imtinai, d/ Vyry Veteranų - virš 44 m. ir e/ Moterų - mergaičių, - amžius neribotas.

Cross-country varžybos vyks sekmadienį, vasario 8, nuo 10:00 AM. Registracija - nuo 8:00 AM iki 9:30 AM.

Cross-country varžybų programa: a/ Vyrams Elite-17-44 m. imtinai, - 10 km.; b/ Vyrams veteranams - virš 44 m - 10 km.; c/ Jauniams - 13-16 imtinai - 5 km.; d/ Jaunučiams - žemiau 13 m. - 2.5 km.; e/ Moterims - virš 16 m. - 5 km.; f/ Mergaitėms - žemiau 17 m. - 5 km. Amžiaus klasifikacija - pagal 1980 m. gruodžio 31 d. Dalyvavimas yra atviras visiems pabaltiečių slidinėjtojams.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IR GERA, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

BUVO
D U MURAVJOVAI

"N. L." 47 nr., P. Indreika straipsnyje "Kviečio grūdo sukelti neramumai" gana tiksliai pavaizdavo Lenkijos ir Sovietų Rusijos ekonominius sunkumus dėl trūkumo grūdų ir jų importo iš kapitalistinių kraštų. Jis paminėjo, kad Sovietų Žemės ūkio ministeris Gorbačov prisamdė užsienio laivų grūdų ps

dams įvežti per Vladivostok' o uostą, "kuriam gražią vietą parinko 1860 m. Muravjovas per karą atimtoje iš Mandžūrijos dalyje....bet lietuviai Muravjovui už tai jokių nuopelnų nepriskiria už jo žiaurumus malšinant 1863 m. sukilimą, kada jis buvo Vilniaus gen. gubernatorium-uo žsiupelnęs "koriko" vardą".

Čia mažas nesusipratimas. Vladivostok' o miestas

įkūrė ne "korikas" Michail, bet kitas Muravjov'as, vardu Nikolai, kuris vėliau pavadintas "Amurski". Jis 1847 m. buvo paskirtas Rytų Sibiro gen. gubernatorium ir pagal vad. Aiguno sutartį 1858 m. "gavo" iš Kinijos Amuro ir Usuri sritis be jokio karo. Ten ir įkūrė tą miestą, pavadinęs jį "Valdyk Rytus" /Vladi Vostok/.

Prieš paskyrimą gen. gubernatorium, jis gyveno sa-

vo dvare Stakliškėse ir buvo liberalinių pažiūrų, net siūlęs carui Nikolajui I panaikinti baudžiavą.

Tai ir šiam Muravjovui "dėkoti" turime ne mes, bet kiniečiai.

P. Lelis
Toronto, Ont.

PRIEŠŠVENTINIS REPORTAŽAS IŠ DETROITO

Alfonsas N A K A S

Kalėdų Senis pas mus atvažiuoja Padėkos Dieną. O Padėkos Diena – tai ketvirtas lapkričio ketvirtadienis, šiemet lapkričio 27 dieną. Didieji entuziastai po kelias ir keliolika mylių važiavo į vidurmiestį, kad išgyventų parado atmosferą. Ir išgyveno! Ledinę drėgmę, tirštą sniego pūgą, iki kaulų prasismelkiantį šiaurinį vėją. O dauguma sėdėjome šiltuose salionėliuose ir spalvoti TV ekranai mums viską aiškiausiai rodė. Milžiniškas plastikines kreatūras, vaizduojančias pasakų žmones ir gyvulius. Lėtai Woodward Avenue viduriu slenkančius fantastiškiau – sius vežimus. Iš kelių valstijų suvažiavusius gimnazijų orkestrus. Vienračių akrobatų, sėdinčius ant balnelių 2-3 metrų aukštyje ir nenukrintačius. Gražiai, nauagušias, pusnuoges gimnazistes, aukso ir sidabro lezdelės – mis besišvaistančias, bandančias ir nepajėgiančias tokiam oro sumišime šypsena išspausti /no-nonsense/ kelnaitės negalėjo jų apšildyti /. Ir tuos pačius entuziastus žiūrovus, kurie anksti rytą geriausias vietas Woodward Avenue pakraščiuose užėmė, dabar trepsinčius, rankom šorus daužančius, apmūturiotus savo mažylis globiančius, sniego pūgos ir parado galo laukiančius... O mes sėdime prieš ekraną, kartais žvilgteldami į langus, kad įsitikintume, jog ten, vidurmiesty, ne dirbtinai sniegą akims apdumti ant paradojančių ir jiems plojančių beria. Pravažiuoja vežimai. Pražygiuoja orkestrai. Pradžoka no-nonsense /gimnazistės, prajoja raiti rinktiniai policininkai. Dvylikos briedžių traukiamas važys sustoja priešais Hudson's universalinės krautuvės /antros didžiausios pasauly, šio parado finansuotojos/, specialiai įtaisytą balkoną ir ho-ho-ho šūkaudamas išsiritas storas, raudonai apsirėdęs, žilabarzdįs Santa. Balkone jo laukia didžiūnai. Detroit'o meras Coleman Young įteikia aukso raktą "į visų miesto gyventojų širdis". TV kameros dabar laksto nuo Santos prie minios, prožektoriai ieško atgijusių, ekstazėn puolusių mažylių veidų, filmuoją jų atvertas gerkleles, Santą sveikinančias. Šiemetinis Santa ne iš kelmo spirtas. Geras aktorius ir psichologas, rolei puikiai pasiruošęs. Sukelia didžiausią triukšmą. Ovacijos jam kaip Hitleriui... Sniego pūga kiek apimusi, bet nesiliauja. Namai persunkti kepamo kalakuto ir visokių prieskonių kvapais...

o o o o

Pentadienį po Padėkos Dienos buvau viename iš keliolikos didžiųjų Detroit'o apylinkių apsipirkimo centrų, Oakland Malle. Ką rasiu tarp komercinio bastijono sienų, jau suvokiau prie jo artėdamas. Iš trijų šonų, prekybos centrą supantieji mašinų pastatymo laukai, užtvinę iki pakraščio. Automobilų vilkstinės važiuoja viena nustatyta kryptimi, pasiekę galą grįžta atgal kita eile, vėl suka į trečią, ketvirtą. Nėra vietų sustoti. Jau po vidudienio, – bet visi į prekyvietę ir tik retas iš jos. Neklauskite, kaip pasistaciau savo automobilį, nes nė pats nežinau. Pasisekė ir tiek.

Aukštomis halėmis, plačiais, prekyvietes jungiančiais koridoriais, ėjome, ėjome ir ėjome. Ne ėjome, o buvome nešami. Lėtai, užkliudami už prisipirkusių maišų ir dėžių. Saugodamiesi paraližuotųjų ir kitaip paliegu-

siųjų vežimų, kuriuose sėdinčiųjų ar tūnančiųjų akystai švietė nuostaba ir viltimi, tai rodė liūdesį ir rezignaciją. Stumdami jaunujų, agresyvių, arogantiškųjų. Vengdami užgauti trapius kukliuosius. Halėse milžiniškos gėlės. Dirbtinos, plastikinės. Apkrautos didžiuliais įvairiaspalviais stiklo burbulais, vaiko galvutės dydžio. Santai pastatyta /plastikinė/ pilaite, prie kurios eilėje kantriai laukia "audiencijos" vaikų būrelis. Ta eilė neišnyksta, netrumpėja ištisą dieną. Visomis kryptimis slenkančių minių klegesys rungiasi su elektronine muzika. Kalėdinų giesmių žodžiai čia nieko nereiškia ir niekas jų nesiklauso. Bet tos rinktinės melodijos iš smegenų centrų siunčia signalus: pirk dovanas, pirk dovanas, dovanas, dovanas, dovanas! Kalėdine dovana gali būti viskas, nuo batų raištelio iki vandenyno bangų nesigėdijančios jachtos. Žiūrint, kiek kieno kišenė "dovanai" pajėgi.

Saugokitės kišenvagių! Saugokite rankinukus! Gelbėkitės nuo prekystalių vagių – shoplifters! Kaip tik prieš Kalėdas ima šaukti spauda, TV Statistikų specialistai iš anksto apskaičiuoja, kiek bus kur pavogta, kiek milijonų nuostolių. Ir mažai teapsirinka. Minioje, su kuria mes po Oakland Mall'ą plūduriuojam, slankioja X procentas vagių. Kaip juos atpažinti? Iš nuožmių veidų? Iš skurdžios aprangos? Juokai. Spauda skelbia, kad tik retas vagia iš reikalo, iš bado. Daug kleptomanių. Visokio amžiaus, visokios socialinės padėties.

Radęs vietelę ant marmurinio suolo, prisėdęs stebiu hale plaukiančią minią, kurios detalės sunkiai pastebimos kai pats su ja iriesi. Kiek jaunų puošnių žmonių. Kokios gražios, tik prieš Kalėdas iš namų išeinančios moterys. Ir baigiančių amžių senutėlių poros, už parankių besilaukančios, dar lazdelėm besiramstančios. Ir paauglių porėlės, ne per liemenis apsikabinę, o vienas kitam ant užpakalio, prie levi kelnų kišenės po ranką uždėję. Ir žieminius drabužėlius atsisagstę, už rankų tempiami maži vaikeliai. Visi čia susirinkę, nuo kelių mėnesių kūdikių, iki paskutines Kalėdas švėsančių senelių. Visi atėję dalyvauti prieškalėdiniam dovanų pirkimo pamišime...

Sako, Detroit'as – buvęs pasaulio automobilių centras. Dabar, tokiu centru esam Tokio ar kuris kitas Japonijos miestas. Detroit'o pramonė merdi. Neparduotais automobiliais nustatyti akimis neapėriami laukai. Pernai iš darbo paleista trečdalis milijono darbininkų. Ketvirtis milijono dar nepašaukti dirbti. Jiems baigiasi bedarbių pašalpos, daugeliui jau pasibaigę. Vieną automobilį darbininką paleidus, dar du netenka darbo automobiliams giminingose vietovėse. O prekių kainos iškeltos į padanges. Jau nieko už centus, nieko už dolerį. Visur dviženkliai ir triženkliai skaičiai, kaip zlotų Lenkijoje. Jei infliacija šitokiu tempu, tai doleris ims panešėti italų lyrai. Bet mano stebima minia Oakland Mall'e ne tuščio – mis rankomis. Krepšiai, maišai, dėžės. Kur tie bedarbiai? Kur jų nelaimingos šeimos? Iš kur tos milijoninės sumos, tik per vieną dieną į Mall'ą, į tuziną kitų Detroito Mall'ų suneštos? Ne, nebeneriu tikėti, kad gyvename ekonominės krizės metus. Nebeneriu tikėti, kad mano darbdavys – Chrysler Corporation – artėja prie bedugnės kranto. Bankrutuos? Nebankrutuos? Tegu sau. Teįvyksta. O aš atėjau Kalėdoms dovanų pirkti ir tegu niekas nedrįsta sutrukdyti...

Linksmų švenčių, mielieji kanadiečiai, sesės ir broliai lietuviai! Ir gerų 1981 – jų metų!

algimanto skiltis

PERGALVOJ ANT...

Su derama pagarba ir atitinkamu respektu tenka kalbėti apie popiežiaus Jono Povilo tartus žodžius – pamokymą, spalio mėnesio pradžioje, generalinės audiencijos metu, specialiai skirtus vedusiems.

Atrodo, kad absoliutinę daugumą gerokai nustebino Kristaus Vietininko teigimas, kad net ir į savo žmoną vyras negali žvelgti su "lust" (angliškąs vertimas). Kitu atveju, toks vyras, gyvendamas pilnoje moterystėje, svetimauja. Štai, tokiam teigime ir glūdi to teigimo esencija, susilaukusi itin gausios ir ryškios reakcijos, kartu paliekant dar daugiau neišiskumų, negu iki šiol būta vyro – žmonos intymaus santykiavimo normose.

Kartą, panašia tema teko kalbėti su (nelietuviu) kunigu, benediktinu vienuoliu, kurio nuomone, vedusieji gali pilnai patenkinti intymų gyvenimą būdais, kurie neprieštarauja natūrai, bet "enjoy your passion". Medicinos daktarai, psichologai ir taip vadinami, vedybinio gyvenimo plonybių patarėjai (šie pastarieji, nebūtinai turi būti tik gatviniai šarlatanai, kaip kai kurie mūsų taip apie juos galvoja) turbūt sutiks, kad atsirandant kai kurioms (gal fizinėms, gal dvasinėms) priežastims, be to, dabar lyg ir draudžiamo "lust", gali būti neįmanomas vyro – žmonos intymusis bendravimas.

Kiekvieno atveju, baisiai nejauku, kai pasigirsta tvirtinimas, kad net su savo teisėta žmona, vyras gali papildyti netaip jau mažą nuodėmę – svetimoteriavimą... Yra tam tikrų vilčių tvirtinti, kad anas Popiežiaus žodžių vertimas į anglų kalbą, galėjo nustoti savo tikrosios prasmės ar bent kai kurių niuansų, nebūtinai tvirtinančių tą "svetimoteriavimo" su savo žmona tezę. Taip pat ištrauktas vienas kitas atskiras sakiny iš bendrojo Popiežiaus žodžių konteksto, taipgi gali skambėti ir reikšti nevisiškai tai, ką Katalikų Bendrijos Vyr. Ganytojas išties norėjo pasakyti. Taip, yra vienas dalykas puoselėti lytinę susivaldymą, susitvarkymą – čia nebūtų nieko juokingo, – kuris priklausytų nuo abiejų sutuoktinių, bet visai kitoje šviesoje ir dimensijoje atsistoja, reikalaujamas ar bent lūkestis, sutuoktiniams ruošiantis ar atliekant lytinę aktą, negalvoti apie kokią ten "lust", tik mechaniskai / ar tai reikėtų net ir nežmoniskai? / susinešti, mintimis skraidant apie mėnulį ar išvis tegalvoti ne apie žemiškus, gal tik kosminius, dalykus? Nesistengiant užbėgti įvykiams už akių, vis dėlto, gal nebus per ankstyva apgailėti, kad mes, lietuviai, vargiai ar galime tikėtis gilesnių ir išsamesnių diskusijų, pasisakymų mūsų pačių spaudoje, ypač iš autoritetinių šaltinių. O būtų itin prasminga ir itin naudinga, kad mūsų keliamą temą prabilėtų moralinės teologijos ekspertai ir tokie autoritetai, kuriems suprantamos, žinomos ir aiškios visokeriopos vedusiųjų problemos ir visi lengvesnieji ar sunkesnieji vyro – žmonos santykių niuansai. Gal ir nevertėtų sakoma kad jei tokios ar kitokios šeimos vedybinio gyvenimo laivas užplaukė ant uolų, tai, tegu ir nepagrindinės problemos, tų uolų reikėtų pradėti ieškoti sutuoktinių miegamajame. Ir tai nėra jokių būdų tik sausas ir vienašalis kas hedonistiškas nusistatymas.

duo. Truputį baisu darosi pagalvojus, jei tės dvi plonos elektros vielėlės staiga nutrūktų... tada jau sudiev razumėli. Kalno viršūnėje didelis restorano ir suvenyrų parduotuvių pastatas. Visa aikštelė apiverta geležine tvora, kad kas nors nenukristų į pakalnę. Kalno viršūnėje jau buvo nemažai žmonių. Jų tarpe sukinėjos trys kalnų ožiukai ir meliai iš rankų priiminėjo duodamą maistą. Netrukus iš kažkur atsirado dar trys ožiai. Vienas labai dideliais ragais. Visi baltos spalvos, tik mūriniai. Matyti, kad neturi laiko ar nėra kur išsimaudyti. Man pirmą kartą teko matyti kalnų ožius ir pirmą kartą atsiderėti aštuonių tūkstančių pėdų aukščio kalno viršūnėje. Buvo labai įdomu pamatyti gamtišką scenovaizdą aukštumoje ir geologinę formaciją. Po pasimatymo su žmonėmis ir kalnų ožiais, užėjau į restoraną, kuris dar vadinamas ir reklamuojamas kaip "Arbatos Namas Dobesysse". Čia užsisakiau pietus ir prie jų dar galėjau gauti stiklą alaus.

Nusileidę tuo pačiu keliu žemyn, vadovo kvietimu sulipome į autobusą ir pradėjome kelionę namų link. Į viešbutį grįžome apie 3 val. Buvo sekmadienis, tad likusią dienos dalį buvome laisvi. Grįžęs į kambarį pirmąją vietą jame pasirinkau lovą. Tarp kitko, turėjau net dvi plačias lovas. Dėl to pagalvojau, kad viešbutis gal nežinojo, kad likau "viengungia" ar man nerado kito draugo būti kambaryje kartu. Kelionių biure man buvo pasakyta, kad žmonai liekant namuose aš turėsiąs primokėti dar 350 dol. kai grįšiu iš kelionės. Tačiau sugrįžus, biuras iš manęs nieko daugiau neprašė. Būdamas vienas, vistiek naudojau abi lovas. Vieną stovinčią prie pat didelio lango patogų buvo panaudoti joje poilsiaujant, pro langą stebėti vaizdus dienos šviesoje arba kada jau tamsoje elektros šviesa veikia. Antroji gi buvo prieš pat T. V. aparatą, tad joje gulėdamas patogiai galėjau žiūrėti programas. Valandėlę pagulėjęs, nutariau eiti į miestelį, bet priėjęs prie frontinių durų pastebėjau lyjant lietų. Grįžau ir vaikštau pirmojo aukšto koridoriu, stebėdamas kas jame yra. Čia pat matau maudyklą, joje nardo kokie keturi žmonės. Toliau kavinė, dar toliau pora parduotuvių ir "cocktail" baras, bet viskas uždaryta. Lipdamas laiptais aukštyn, sutikau vieną vyriškį bendrakeleivį, kuris tuoj pasiūlė nuvažiuoti į užmiestį į arklių jojyklą. Taip ir padarėm. Nuvažiavę išsinuomavom po arklių pasijodinėjimui. Laukuose įdėnėjom įvairiu greičiu. Man jojant didesniu greičiu, arkluką stipriau palempiau vadele ir jis atsistojo pietu. / bus daugiau /

3 psl.

Kanados Vakaruose

ISPUDŽIAI ALBERTOS IR BRITŲ KOLUMBIJOS PROVINCIJAS APLANKIUS

Z. PULIANASKAS

/tėsinys/

Po kokių trijų dienų Banff parką aplankius, viename viešbutyje nusipirkęs laikraštį skaitau, kad tame pačiame parke meška buvo sukančijous žmogų. Ši žinia tuoj paplito mūsų ekskursantų tarpe. Rašoma maždaug taip: trijų asmenų šeima, nuosavu automobiliu įvažiavo parko gilumon. Privažiavę žalios pievos aikštę sustojo. Vyras nutarė eiti dar toliau, o žmona su 14 m. sūnumi pasiliko mašinoje. Už pievelės jam įėjus į parką, buvo užpultas meškos, daugiausiai tik sukančijotais. Neilgai trukus, meška pasišalino. Vyriškis kiek pagulėjęs atsistojo. Staiga pastebėjo, kad toji meška vėl prie jo grįžta. Bet jam atsikelti nebuvo prasmės, todėl atsigules ant pilvo jai leido vėl kandžioti. Gintis neturėjęs kuo, o antra besigindamas galėjęs dar daugiau mešką supykinti. Pagaliau kiek pakandžiojusi, meška vėl pasišalino. Vyras atsikėlė, kruvinas, išvargęs, kiek galėdamas pradėjo bėgti, dairydamasis į šonus meškos. Viskas taip greitai vykę, kad žmona su sūnumi nieko negalėjo itarti. Vyrai priėjus kiek arčiau, jie išsigando pamatę kruviną veidą, rankas ir sudraskytus drabužius. Greitai susėdę mašinon, prie didžiojo kelio pasiekę informacijos būdelę, kurios tarnautoja iššaukė policiją ir greitąją pagalbą. Ligoninėje jam buvo padaryta 150 dygsnių susiuvimų. Kaulai nebuvę paliesti, tik minkštoji kūno dalis sužalota. Po dviejų savaitių ligonis galėsias eiti namo.

Diskusijose dėl šio žvėries užpuolimo, prieita išvados, kad toji meška netoliese turėjusi savo vaikų. Tad pamažiusi gyvą daiktą netoli jų, ji puolė, kad apsaugotų netoli esančius vaikus. Prieš šį įvykį dar buvėdu tokie, kurių metu du žmonės meškos buvo mirtinai sužeisti. Taigi, mums bevažinėjant neteko matyti gyvos meškos. Matyti neturėjome laimės.

Pietums susirinko apie 150 valgytojų. Visiems užėmus vietas, keturios padavėjos pradėjo nešti ir ratukais vežioti garuojančio maisto lėkštes. Atsidarė čia pat esantis bufetas, pilnas apkrautas minkšto ir kieto gėrimo bonkomis. Kiek patebėjau, bufeto gėrybėmis mažai kas naudojosi. Po valandos laiko visi jau buvo pavalgę.

1980. XII. 12

ir kiekvienas skubėjo į savo kambarius. Aš tiesiai išdūmiau į gatvę, pasižiūrėti kaip atrodo 4500 gyventojų dydžio miestelis. Apraikščioujam viso miestelio centrinę gatvę, buvau užsukęs į parduotuves šio to nusipirkti. Buvau užsukęs ir į porą alinių, tačiau alaus negavau paragauti, nes 9 val. šeštadienio vakarą klientai neaparnaujami ir barai tuoj uždaromi. Buvau užsukęs ir į porą restoranų, bet ir ten nieko nepešiau, nes be valgio tokių "skanėstų" negali parduoti, o valgyti nieko nenorėjau. Juk buvau tik ką pavalgęs gerus pietus. Grįžęs į viešbutį užsukau į jame santį pirmame aukšte barą, išgėriau bokalą alaus ir grįžau į savo kambarį.

Sekančios dienos rytą 7 val. rinkomės pusryčiams. Atėję valgyti, valgyklos prieškambaryje radome mais – tu apkrautas dideliais staisus. Tai reiškė, kad galį valgyti pats pasirinkdamas ką tik nori ir kiek nori. Po pusryčių išvykome apžiūrėti Banff kalnuotų apylinkių ir užsikelti į kalno viršūnes. Važiuojant parko keliu, skersai kelio perbėgo išgąsdintas zuikutis ir dar toliau pavažiavus, pasirodė laisvai žygiuojančių stūną pora. Pravažiuojant stumbrų mėgstamą vietą, neteko matyti jų nė vieno. Išnėrus iš parko, vėl pasirodė nenutrūksta – ma grandinė kalnų. Jų viršūnėse matėsi daugiau sniego, nebuvo garuojančių debesų. Šonuose augo tik viena kita nuskurusis eglaitė, lygumoje – nuskurę krūmokšniai. Vietomis tarp kalnų buvo išspraudusi nemaža upė. Iš vieno kalno šono veržėsi putotas vanduo.

Truputį pavažiavę sustojome prie į kalnus kilnojimo vietoje, vardu Banff Sulphur Mountain Gondola Lift. Išlipę iš autobuso artėjome prie pastato, o vadovas nusirbėjo nupirkti bilietų, nes jau radome eilutę laukiančių žmonių. Gavę bilietus prisijungėme prie laukiančiųjų eilės. Prieš mus buvo apie 50 keleivių. Ilgai laukti nereikėjo, nes užvažiuoti į kalnus užtrunka trys minutės laiko. Į vieną keltuvą – gondolą sodinami tik 4 žmonės, o tokių keltuvų yra net 40. Pagaliau, pradėjo lipti ir mūsų žmonės į keltuvus. Tik pradėjus keltis aukštyn, pro keltuvo langus matosi plati ir gili praraja, apaugusi krūmokšniais, o ant jos dugno matosi žibantis van-

DONELAIČIO POMIRTINĖ KELIONĖ Į VILNIŲ

Stepas Varanka

Šiais, 1980 šeimos metais suėjo 200 metų nuo mūsų žymaus literatūrinio realizmo pradininko, lietuvių patrioto, evangelikų kunigo, poeto, rašytojo ir karšto veikėjo KRISTOJO DONELAIČIO mirties.

Kristijonas Donelaitis gimė 1714 m. sausio 1 d., Lazdynėliuose, Gumbinės parapijoje, didelėje 6 vaikų ūkininko šeimoje. Jaunutis Kristijonas būdamas 6 metų amžiaus neteko tėvo. Motinos dideliu rūpesčiu ir pastangomis jis buvo išsiųstas į Karaliaučiaus Knypavos katedros mokyklą ir ten esantį bendrabutį. Mokyklą lankė 1732-1736 metais. Už patarnavimus bažnytinuose darbuose buvo atleistas nuo mokesčio už mokslą ir maistą.

Baigęs Knypavos mokyklą įstojo 1736 metais į Karaliaučiaus universitetą, kurį baigė 1740 m. Studijavo teologiją, lotynų, graikų, hebrajų, vokiečių ir prancūzų kalbas. Be to, lankė prie universiteto veikiantį lituanistikos seminarą. Studijuodamas labai vargingai gyveno. Trūko maisto, dažnai badavo. Nuolat būdavo nevalgęs. Trūko geresnių drabužių ir kitų kasdieniniam gyvenimui reikalingų dalykų. Jo siekimas mokslo, buvo stebėtinai. Ne toks, kaip mūsų šių dienų jaunimo.

Baigęs universitetą, Kristijonas Donelaitis buvo paskirtas Stalupėnų pradžios mokyklos kantorium-choro vadovu ir antruoju mokyklos mokytoju. Neužilgo, 1742 metais buvo pakeltas mokyklos rektoriumi. Kunigu išvengtas buvo 1743 metais ir paskirtas į Tolminkiemį gražios parapijos klebonu. Šių garbingų pareigų ir parapijos neapleido iki savo mirties. Ten gyvendamas ir dirbdamas mūsų didysis hegzametrinės-realistinės literatūros pradininkas, kuris išdrįso panaudoti lietuvių literatūroje ir poezijoje kasdieninius gyvenimo veiksmus ir įvykius visiems suprantama kalba ir suprantamais žodžiais. Tolminkiemyje Kristijonas ir mirė. Ten, po bažnytelės, požemyje rado poilsį.

Savo darbo vietoje, Tolminkiemyje Donelaitis sukūrė sau ir Lietuviai nesunaikinamą paminklą. Jo "METAI" yra išversti į 15 ar 16 kalbų. Jis savo realia, kasdienine kalba buvo prieinamas ir suprantamas masėms. Savo kūryboje, pasakojimuose Kristijonas aiškiai smerkė baudžiauninkų ir vargšų išnaudotojus - dvarininkus. Jo rašytos pasakėlės tai kaip pranašystės. Ir šiandieną okupuotoje rusų Lietuvoje "raudonieji dvarininkai", kurie skriaudžia ir išnaudoja lietuvių. Spėliojama, kad Donelaitis savo paminklinį kūrinių parašė 1765-1775 metais. Autorius šį savo veikalą "Metais" pavadino.

Ši keturių metų dalių veikalą po Donelaičio mirties pirmą kartą išleido prof. Ljudas Gediminas Rėza ir pavadino "Das Jahr" - Metai. Veikalą sudaro 4 dalys: "Pavasario linksmybės", "Vasaros darbai", "Rudens gėrybės" ir "Žiemos rūpesčiai". Vardas "Metai" prigijo ir

LIETUVIŲ MENININKŲ SUKURTI
DONELAIČIO ATVAIZDAI

P. Rimša

B. Vyšniauskas

tapo tradicija. Yra ir daugiau sukurtų Donelaičio dalykų. Kai kurie iš jų dingę, dar iki šiol nesurasti. Yra tikrai žinoma, kad Tolminkiemio klebonas yra sukūręs ir keletą lietuviškų eilėraščių. Vienas jų yra "Viltis". Stebėtinai dalykas, kad taip vargingai augęs jaunikaitis išaugo į Lietuvos literatūrinį milžiną.

Kristijonas, gyvendamas suvokietintoje Prūsų Lietuvoje turėjo neišvengiamai vartoti dvi kalbas. Taip, kaip vilniečiai pavergtame Vilniuje ir Vilniaus krašte, Donelaitis buvo gabus ir energingas administratorius. Turėjo gabumų ir įvairiems darbams. Jis pasidarė sau "forte-

pijoną". Darė barometrus, termometrus, laikrodžius ir įvairius mechaninius bei optinius instrumentus. Tai mažas "Leonardo Da Vinči". Skambindamas muzikinius dalykus mėgo dainuoti. Buvo gabus pamokslininkas. Sakoma, jų metų skaitydavo ištraukas ir iš savo kūrinių. Nesvetima jam buvo daržininkystė, kurią labai mėgo.

Donelaitis buvo skystas valdžiai-policijai dėl savo įtakos, formuojant parapijos viešą nuomonę bei nusistatymą išnaudotojų - dvarininkų nenaudai. Tais laikais, sakoma, jo parapija buvo grynai lietuviška, pradedanti po truputį vokiečiams, Vėliau, ir vėl kaip Vilniaus krašte lenkai, vokiečiai norėjo iš lietuvių padaryti baudžiauninkus ir juos nušautinti. Sunki buvo lietuvių dalis po svetimu jungu. Taip kaip dabar komunistinėje Gudijoje, kurioje Sovietų Sąjungos pageidavimu atsidūrė grynai lietuviškos žemės su lietuvišiais gyventojais. Panašiai, kaip ir dabartinėje Lenkijoje.

Kristijonas Donelaitis visais būdais stengėsi Rytprūsioje išlaikyti lietuvių patriotizmą, kaip ir Vilniuje dr. Jonas Basanavičius bei kiti lietuviai patriotai.

Nenuostabu, kad iš Donelaičio krašto, spaudos draudimo laikais į mūsų, rusų pavergtą tautą, slapta buvoga-benama lietuviškoji spauda į "tamsią" Lietuvą, kurią pavergėjas norėjo visiškai nutautinti.

Liūdna ir skaudu, kad Kristijono brangi gimtinė ir jo mylimas kraštas tapo naujų barbarų visiškai sunaikintas ir surusintas. Ko Hitleris neišstengė ar nespėjo pabaigti, tai skubiai padarė nauji "išlaisvintojai". Ten neliko nė vieno lietuviško vardo nei paminklo!

Mūsų patrioto Kristijono Donelaičio gimtinė tapo pavadinta kažkokiu iškraipytu "Čystyje Prudy" vardu. Tai baisus komunistinės Rusijos Donelaičio išniekinimas, gali ma sakyti - nusikaltimas. Sovietų Sąjunga sakosi yra mažą tautų gynėja. Tolminkiemio klebonas, poetas, rašytojas, lietuvių gynėjas, dabar okupuotoje - pavergtoje Lietuvoje bandomas padaryti "tikru" komunistu.

Po antrojo Pasaulinio karo Tolminkiemio klebonija buvo sunaikinta-sudeginta, kaip ir visa Mažoji Lietuva. Kristijono bažnytelės požemyje buvo rasti Donelaičio palaikai - kaulai ir nugabenti į Vilnių. Ten klinikoje ir laboratorijoje buvo daromi tyrinėjimai nustatyti poeto tapatybei.

Mūsų žymus poetas, teisingiau, jo palaikai - kaulai, aplankė senąją savo protėvių Lietuvos sostinę Vilnių, kur po mokslininkų pripažinimo, vėl buvo grąžinti į jo numylėtą Mažąją Lietuvą - Tolminkiemį.

Ar Donelaitis gyvas būdamas turėjo progos aplankyti Gedimino sostinę, nėra tiksliai žinoma. Toji Mažoji Lietuva be Donelaičio mums davė: Mažvydą, Širvydą, Brekūną, Rėzą, Storastą-Vydūną ir daugelį kitų pilkųjų didvyrių, kurie savo gyvybės aukojimo nuo seniausių laikų, kad ten skambėtų lietuvių malda, kalba ir daina. Šiandieną kenčia mūsų okupuota tėvynė Lietuva, kenčia ir jos atplėtos žemės su lietuvišiais gyventojais laukdami laisvo ir nepriklausomo rytojaus.

Tuo tarpu daržinėje Vopo uniformoje žiūrinėjo kanalizacijos planus Br. Konradas, Vaughan'as, visas juodai apsirengęs ir šalmu ant galvos davė paskutines instrukcijas dėl signalo lėktuvui ir dingto tunelyje. Prie požemio durų, tunelio gale jo laukė Brolis. Francas su lempute. Vaughan'as atsargiai atkėlė dureles grindyse ir išsiėmė revolverį. Tamsioje, pasieniu, juoduose rūbo - se jis buvo beveik nepastebimas. Vienas sargybinis stovėjo netoli jo, už kokių 50-60 pėdų koridorius buvo gerai apšviestas ir Vaughan'as slinko pasieniu. Staiga pasirodė antras sargybinis, kuris tuojau pat pamatė Vaughan'ą. Sušuko. Tuč tuojau paleisti du šūviai į širdį jį nutildė. Žaibo greitumu Vaughan'as atsiskilo į pirmąjį sargybinių ir jį paklojo. Revolveris buvo specialus, su duslintuvu ir šūvių nesigirdėjo, tačiau antrojo sargybinių sušukimas kėlė nerimą.

Jis skubiai prišoko prie celės durų ir įėjo. Pakėlė suglebusį Tėv. Conlin'ą, užsimetė ant pečių ir nuskubėjo prie pagrindinio durelių. Čia jį perėmė Brolis Francas ir Vaughan'as vėl uždarė dureles.

Viskas vyko pagal sutartą laiką. Daržinėje tuo pat momentu buvo pasiųstas signalas į Vakarus.

Tėv. Hartmann'as vis dažniau turėjo sustoti: kai vėl bandė kryžių užsikelti ant pečių, prarado lygsvarą ir sukrito prislėgtas medžio svorio. Atsisakęs pagalbos, šiaip taip vėl pasikėlė. Kažkas pradėjo giedoti ir daugiau žmonių prisijungė. Van Buren'as su palydovais atvykęs automobiliu į aikštę, pamatė kitą grupę žmonių, sustojusią prie bažnyčios laiptų, laukiančią ateinančių nuo Elbės kranto.

Van Buren'as išsoko iš mašinos: "Tėve Hartmann'ai, jeigu Jūs man čia kelsite ir toliau neramumus, - tuojau važiuosite atgal į Berlyną!"

Visi tylėjo ir nejudėjo. "Aš turiu teisę nunešti tą kryžių į bažnyčią", - atsakė Tėv. Hartmann'as. Becker'is išsoko iš mašinos ir įtūžęs patraukė kryžiaus liemenį, parversdamas Tėv. Hartmann'ą. Šis sukaupęs visas jėgas atsistojo, ir dėjo kumščiu Becker'ui taip, kad šis atsimušė į bažnyčios duris. Becker'is paspaudė revolverį negalvodamas ir Tėv. Hartmann'as parkrito ant laiptų.

Minia sužė. Suessmann'as visus pradėjo varyti namo. Van Buren'as priėjo ir pasilenkė. Matėsi maža kraujo srovėlė ties lūpomis, akys buvo atmerktos. "Nemiręs. Bet negalite palikti jį čia taip gulint", - pasakė.

Staiga atžė automobilis ir iš jo išsoko Vopo vairuotojas. Van Buren'as pamatė iš karto, kad kažkas negero atsitiko pilyje...

/ bus daugiau /

PASIRINKIMO DIENA

Jack Higgins

/iš anglų kalbos laisvai vertė B.E./

/ tęsiasi /

Yra riba, kiek žmogus gali pakelti, - kalbėjo šaltai Van Buren'as.

Nieko nepadės, Harry, - švelniai šyptelėjo Tėv. Conlin'as. - Gaišti laiką. Ne aš nužudžiau Karlą - tu tai padarei. Ir ne aš nužudžiau Franceską Mariją. Tokios buvo aplinkybės gyvenime, ko aš negalėjau pakeisti, nes tokia buvo mano religija. Aš neturiu ir teisės daugiau pats save teisti.

- Ir tu vis dar tiki?

- Taip, manau galėčiau tai pasakyti. Didžiausiam nusiiminime ir beviltiškume žmogus atranda kažką, ką neišsakomą jausmą. Manęs niekas daugiau negalės sužlugdyti.

- Tai tavo paskutinis žodis?

Senasis vyras šypojo švelniai: "Harry, tavo tėvas buvo puikus žmogus. Kas su juo atsitiko - buvo baisu, bet tai neleidžia tau kariauti su visu pasauliu. Ir nepateisina. Žiurkės - ne žmonės, Harry. Žiurkė atlieka narve tai, ką išmoka, bet žmogus narve visada turi laisvę pasirointi."

Van Buren'o veidas išbalavo, jis sugniaužė rankas ir iš lėto pradėjo kalbėti: "Aš turiu naujus vaistus, kurie yra vartojami tam tikrose operacijose, kai pacientas be sąmonės. Bet efektas tų vaistų žmogui su pilna sąmone yra toks pasibaisėtinas, kad įvykus apsirikiimui, reikėjo įleisti pacientui specialiu vaistų, panaikinančių šį incidentą iš atminties".

- Kas dieną vis kas naujo, - atsakė Tėv. Conlin'as.

Van Buren'as atidarė stalčių ir išsiėmė vaistus su adata: "Tie vaistai sukelia konvulsijas, paralyžių, nepajėgumą kvėpuoti, baisūs skausmai raizys kūną. Jausi, kad jau miršti nuo oro trūkumo. Trunka 2 minutes, bet tik vienas kitas galėtų išverti pakartotiną tokią procedūrą".

Čia Tėv. Conlin'ą apėmė siaubas, kokio jis dar savo gyvenime nebuvo patinęs. Jo burna išdžiūvo ir pradėjo drebėti rankos, kurias jis paslėpė už nugaros. Jis giliai įkvėpė ir save suvaldęs, atsakė: "Nagi, vaike, tikrai galėčiau ką nors geresnio padaryti. Jeigu tu žmogų matuoji pagal tai kokių ir kiek vaistų į jį prileidi - tai kur tu pats stovi, Harry, kas tu esi?"

4 psl.

Van Buren'as paspaudė skambutį ir įėjo Suessmann'as su Becker'iu.

- Prilaikykite jį, - pasakė.

Vaughan'as, apie 7 val. v. jau galėjo pralįsti tuneliu iki pat pagrindinio durų, užlipti plieninėmis koptelėmis, atidaryti duris grindyse be kliūčių. Grįžo atgal iki daržinės laimingai, kur jo visi laukė.

- Viskas tvarkoj? - paklausė Brolis Konradas.

Vaughan'as linktelėjo: "10 min. iki ten, 5 min. būtų pasiimti Conlin'ą, 10-gal 15 min. grįžti."

Reikės jį nešti, - pasakė Berg'as. - Aš mačiau jį prieš valandą, kaip Becker'is jį nešėsi užsimetęs ant pečių - neatrodė gerai.

- Ar buvo sumuštas? - paklausė Vaughan'as.

- Nesimatė ženklių.

- Turbūt, vaistai. Šiomis dienomis vartojami labai

biaurūs. Grįžk ir stebėk kas darosi, o aš eisiu susisiekti Tėv. Hartmann'ą - nurodė Vaughan'as.

Suradęs Tėv. Hartmann'ą, apstotą žmonių būrelio, Vaughan'as įspėjo jį, kad paliktų visus ir pasiruoštų bėgimui. Bet šis atsakė: "Aš turiu geresnį planą. Tikrasis mano čia atvykimo uždavinys yra nukreipti kaip galima didesnę dėmesį į kaimelį ir kaip tik dabar atėjo tam pats reikalingiausias momentas."

Ir jis pasakė savo planą.

Van Buren'as sklaidė savo užrašus, kai įėjo Suessmann'as su Becker'iu.

- Kas yra? - paklausė.

- Nemalonumas. Iš kaimo tik ką paskambino ir pranešė vienas mūsų draugų, kad tas svečias kunigas noris nuo Elbės kranto įkastą kryžių grąžinti į uždarytą bažnyčią. Jis, turbūt, sumišęs, - tas kryžius labai sunkus ir jokių būdu nepaneš tokį kelią - kalbėjo Becker'is.

Van Buren'as atsistojo: "Idomi situacija. Einam pasižiūrėti to teatro".

Elbės pakrantėje, apie 1/2 myl. nuo kaimo buvo susirinkęs žmonių būrelis.

Tėv. Hartmann'as kastuvu pureno žemę aplink seną, ažuolinį kryžių ir visa savo, kadaise buvusio sprotininko jėga, vertė jį žemėn, kad galėtų užsidėti an savo plačių pečių. Pažvelgė į kalvą.

Niekada nenežė tokios naštos dar savo gyvenime. Atėjęs iki pakalnės, sustojo. Visas kūnas virpėjo nuo pastangų. Žmonių rinkosi vis daugiau. Juos gobė keista tyla. Jis vėl užsidėjo naštą ant nutirpusių ir nuspaustų pečių.

IŠ PADANGĖS MIELOS

/Iš spaudos okup. Lietuvoje ir išeivijoje/Parinko J.P.-lis.

NELEIDŽIA GYVENTI GIMTAJAME KRAŠTE

V. Alksnys pagrindinėje "Aušroje", nr.16 rašo, kad Jonas Matuzevičius, 50 m. amžiaus, atkalbės 25 m. Pirmoje, grįžo į Lietuvą ir priregistruotas apsigyveno Panevėžyje pas savo seserį. Gavę darbą pašte stalium. Po dviejų savaičių milicija iškviė jį į pasų skyrių ir panaikino registraciją, o saugume buvo pasakyta, kad jam uždėtas namų areštas ir pareikalauta per 10 dienų išvykti iš Lietuvos. /Tai tau - "teisingumas" ir "teisybė".

55 m. amžiaus Bronius Puriys, po karo nuteistas mirties bausme, bet pakeistas, iškėlė 25 metus Pirmės lageriuose, grįžęs apsigyveno Panevėžyje pas liaudies meistrą J.Šilinį, bet milicija atsisakė jį registruoti ir pareikalavo, kad jis per 10 parų išvyktų iš Lietuvos.

Ką bedarytum- esi nusi-kaltęs nedovanotinai: gimei lietuviui...

PUCŠIA ALYTŲ

Alytus yra tapęs sparčiai augančios pramonės centru. Naujai įrengiama miesto aikštė bus papuošta dekoratyvine metalo kompozicija, kurią pagal skulptoriaus K. Valaičio projektą pagamins Vilniaus "Dailės" kombinato meistrai. Daug dailės darbų yra užsakyta parkams, višiuomeninių pastatų interjerams. Pav., Medvilnės Kombinato Kultūros Rūmus papuoš didieji N. ir R. Dailėkovičių freska ir A. Jonučio Dailiosios tekstilės darbai.

KIEK PATENKA Į

AUKŠTASIS MOKYKLAS

Norinčių įstoti į aukštąsias Mokyklas, kaip rašo B. Šaknys, šiemet buvę daugiau kaip 16.000. Bet į dieniaus skyrius po egzaminų būsią priimta 9.100. Į Vilniaus Pedagoginį Institutą prašė 1.600, bet būsią priimta 900.

SEINŲ KLEBONAS

ELGIASI

NEKRIKŠČIONIŠKAI

Brazilijoje dirbęs kun. P. Gavėnas lankėsi Seinuose. Sausio 27 d. jis norėjo atlaikyti mišias Seinų bazilikoje, bet klebonas kun. Rogskis neleido.

Lietuviai, kaip visada, po lenkiškos sumos ėmė giedoti lietuviškas giesmes. Tada kun. P. Gavėnas pranešė, kad jam neleido laikyti mišių.

Lietuviams giedant, kažkas įjungė burzgantį trukdytuvą - burzgį. Lietuviai nepaisė ir giedojo toliau, - svečias iš Brazilijos apdovanojo juos paveikslėliais. Tada vietinis klebonas kre-

pėsi į miliciją, skųsdamasis dėl lietuvių keliamo triukšmo. Milicija neatvyko.

Ši kartą milicija pasirodė protingesnė už lenką kleboną...

DAR VIS SUPIRKINĖJAMOS BULVĖS

Šiomet, dėl blogo oro, ir dėl komunistinės biurokratijos, bulvių derliaus nuėmimas, šalia menkesnio derliaus, buvo irgi labai sušlubavęs. Bet - komunistų partija rado išeitį: įsakė privačių darželių bulvių augintojams parduoti bulves valdžiai.

Anykščių kolektyvas vienas pirmųjų įvykdė bulvių supirkimo iš gyventojų užduotį. Specialūs darbuotojai lankėsi pas kaimų gyventojus, nustatė kiek žmonės gali bulvių parduoti, palikdami jiems tiek, kad užtektų pavai gyventi.

Supirkėjai kartu su ūkių ir gamybinių padalinių vadovais rūpinasi bulvių pristatymu į punktus, parduotuves. Ben: po 150-200 kg bulvių jau pardavė dauguma gyventojų. Atsirado ir tokių, kurie pardavė po dvi tonas. Bulvių pardavė ne tik kolūkiečiai, bet ir miškų ūkio darbininkai, kolektyvinius sodus turintys miestiečiai.

LIETUVIŲ KNYGŲ

VERTĖJAI

Lietuvos rašytojų knygų vertėjų yra visos būrys.

20 knygų išvertė į bulgarų kalbą vien I. Trojanovskis. Rytų Vokietijoje dirba vertėja Irena Breving, Čekoslovakijoje - A. Vyčkova, Vengrijoje - E. Bojtaras ir L. Marazas, Lenkijoje - Z. Stoberskis. Rumunijoje ir Jugoslavijoje lietuvių autorių knygų mažiau žinomos.

Apailestaujama vietinėje spaudoje, kad Vakarų Europos komercinės leidyklos yra abejingos lietuvių literatūrai.

Be reikalo stebisi: jeigu yra, kad ir priverstinė dailė propagandos - Vakarams neaktulu, arba jie ir nometų skaityti tarp eilučių.

Užtai spausdinamos žinios, kaip vyksta ne ruomanuose, bet realybėje Žmogaus Teisių laužymas!

LIETUVOS FOTOGRAFI

VOKIŠKAME ALMANACHE

Koeln'o mieste, Vakarų Vokietijoje išleistas pasaulio fotografų kūrinių almanachas "Dumont foto-2". Jame taip pat išspausdinta ir Lietuvos fotografijos menininkų A. Macijausko, A. Sutkaus, V. Koreškovo, R. Rakausko, V. Strauko, V. Šontos, J. Kalvelio, J. Vaicekausko ir kitų darbai.

PAMINKLAS M.K. ČIURLIČNIUI DRUSKININKUOSE
Skulptorius - Vladas Vildžiūnas

Anelius MARKEVIČIUS

VELNIO TRAMDYTOJA

II

/tęsinys/

Papietavęs meistras persėdo ant sofos, dar Rapolo kadaise pirtos, užsivėrė. Dūmų debesėliai ėmė kilti į lubas. Ir vėl Marceliui pasirodė, kad ji tarytum į jautystę grįžta. Sekmadienis, Jurgukas, greitomis pavargęs, kieme žaidžia, o jiedu su Rapolu neskubėdami pietauja. Rapolas taurelę karčiosios prieš valgi išgeria, išpila antrą, o ropinukę, kad nekiltų pagunda, liepia nunešti. Pavargęs sėdasi ant sofos, rūko, siurbčioja po gurksnelį, malonėjasi. Ji taip pat persėda ant sofos - suspės stalą nukrausyti. Rapolas apkabina ją per juosmenį - šiaip sau, be jokių užmačių, ji tai žino. Nuo jo trenkia dūmu, lengvu prakaitu ir karčiąja - tikru vyrišku kvapu. Gerai, kai vyras yra namuose...

Marcelė ilgesingai atsiduso ir ėmė kraustyti stalą: nešė lėkštes, dubenis į virtuvę, plovė, šluostė, dėjo į spintelę.

- Tai gal užteks, Marcelina, šiandien, - pasiražė meistras.

Ši atsigrėžė.

- Tai kodėl, Mykolai, jau užteks?

- Padirbėjau, eisiu, reikia namų pasižiūrėt, gyvulius pašerti.

- Nei tu eik, Mykolai, nei ką. Pavakarin aš nušoksiu, karvę pamelšiu, meitėliuką pašersiu, tai ir visa ruoša. Katinas jau čia, mėsos daugiau, pienu palakinau.

- Kad reiktų, - pasikasė pakaušį meistras. - Visgi namai.

Niekur namai nepabėgs, galėsi čia ir pernaktuoti, nereikės vaikščioti, greičiau darbas eisis. Va paklosiu seklyčioj, miegok sau į sveikatą. Pareisi, dar atsibels kas, arba tu kur nusitrenksi, gaudyk paskui tave, vėjo pamušalą. Čia pas mane ir valgis šiltas, ir stikliuko tau negailiu. Konegerai?

Paraistis galvą pakraipė, pakaušį kasėsi, svarstydamas, kaip čia geriau padarius. Reiktų namo pareiti. I Bet kaip ten eit. Pagaliau pasakė:

- Na, jei pašersiu, pamelši, galiu ir neit.

Dar kiek pasidėjęs, jis išnyrino iš trobos ir vėl griebėsi darbo. Vėl matavo, žymėjo, tašė, plovė.

Pavakarin, aptvarkiusi savus gyvulius Marcelė taku pro ežerą į Paraiščio namus nukurnėjo. Pašėrusi meitėliuką, parvedė ir pamelžė karvę. Rytinis pienas jau buvo nusistojęs, tad nuleido liesąjį į vieną pienpuodį, o grietinę supylė į kitą.

Jau namo ketino Marcelė eiti, bet jai toptelėjo galvon: o ko čia lakstyt kas rytą vakarą tos karvės melžti, su tuo pienu terliotis? Parsivesiu karvę arčiau savo namų, laukymėlė tokia prižėlusi, tegul pasigano. Meitėliuką kartą per dieną gerai pašėrei, ir ramu, o su karve...

Atsivedė Marcelė karvę į laukymėlę, kala kuolą, o čia iš miško kyšt kaimynas Vėlgyvis, beržo šakų glėbiu rešinas. Pamatė, sustojo ir žiūri, ir sproginėja akis net prasižiojęs, lyg pirmą kartą gyvulį regėtų.

- Ar karvės nematei, kad, žlibes išvertęs, spoksai?

- Matyt mačiau, betgi taviškė juodmargė buvo, o čia žala.

AR KAI BI SU SAVO VAIKU TIK LIETUVIŠKAI ???

Tony's Photo Studio

Portretai, Vedybos, Krikštynos,
Sukaktuvės mažamečiams,
Ivairios progos

T. LAURINAITIS
Tel. 525-8971 2680 FRONTENAC ST MONTREAL, P. Q.

CFMB LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENA ANTRADIENI nuo 11.30 iki 12v. nakties

PROGRAMOS VEDĖJAS L. STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, P. Q. Tel: 669-8834

KREIVI VEIDRODŽIAI

NIKO UŽ AČIŲ...

"...ir 3 doleriai už laikrodžio atsukimą atgal į standartinį laiką".

IŠ KO PAŽINSI KRAŠTĄ? ...

Brežnev'as ir Kosygin'as nutarė pavažinėti po sau artimus kraštus traukiniu, atlikti kai kuriuos valstybinius reikalus. Po ilgesnio važiavimo, Kosygin'as klausia Brežnev'ą: "Per kurį kraštą dabar važiuojame?" Brežnev'as iškišo ranką pro traukinio langą, vėl ištraukė ir trumpai pasakė: "Per Rytų Vokietiją". Po kurio laiko, atsibodus kortuoti, klausia vėl Kosygin'as, per kur dabar važiuoja. Brežnev'as vėl iškišo ranką pro langą ir pasakė, kad per Lenkiją. Atlikus įvairius reikalus, vėl traukiniu traukia per kraštą. "Kur dabar esame? Ar jau važiuojame per Rusiją?" - pasiteiravo Kosygin'as. Brežnev'as vėl kyšt ranką pro langą. "Per Rusiją", - patvirtino. Galų gale Kosygin'as nustebežęs paklausė: "Iš kur taip gerai žinai, drauge Brežnev'ai, tik ranką pro langą iškišęs?"

- Kai pirmą kartą iškišau - pabučiavo į ranką, tai buvo Rytų Vokietija, antrą kartą - apspiovė: Lenkija. O trečią kartą - numovė laikrodį..."

/Girdėta RŪTOS Klube, Montrealyje/

"Skirtumas tarp sėkmingų vedybų ir vidutinių yra tame, kad sugebi tris ar keturis atsakymus į dieną nutylėti..."

/Nancy Reagan /

- Miestely buvau, daug tokių gavau, tai ir perdačiau, jei nori, galiu ir tau duot, - nusijuokė Marcelė.

- Ir meluot nesisarmatiji, moteriške, - pyktelėjo Vėlgyvis nueidamas.

Parėjusi Marcelė tebešvytuojančiam kirviui Paraiščiu pasakė:

- Aš taviškę žalmargę laukymėlėj prie Ežero priėšau, nereikės man du kartus per dieną tokion tolybėn lėkt. Meitėliuką vieną sykį per pietus gerai pašersiu ir užteks. Dar kibirą ir pienpuodį paėmiau, bus kur melžti ir gietinei supilti. Nebijok, nesumaišysiu, tavąją atskirai pilsiu, susirinks, sviesto sumušiu, pasūdysiu, turėsi sau kruopelę ant duonos užsietpt.

Praistis pastovėjo nuleidęs kirvį, pagalvojo šiaip, pagalvojo taip, ir pasakė:

- Gal ir gerai padarei, kad atvedei, nereikės du kartus kalėkt, su ta karve vargt.

Jo kirvis vėl ėmė švytruoti.

Tasyk Vėlgyvis, parėjęs namo, šakas numetė ant prievirnio, bet neripė šluotų, kaip anksčiau buvo galvojęs, o atsisėdo ant to paties prievirnio. Sėdėjo, ir jo galvoj labai negeros mintys pradėjo pintis. Tokios negeros, kad Vėlgyvis, pats to nejausdamas, ūso galą pradėjo krimsti.

Vakare, sutemus, jis atsinešė kopėčias, pastatė prie beržo, kerojančio kiemo vidury ir ėmė lipti. Atidūręs beveik viršūnėje, apsižvalgė. Už ežerėlio dūlojančioje Paraiščio sodybėlėje buvo tamsu. Ir visur aplinkui buvo tamsu. Tik Marcelės trobos langai plieskė.

- Viskas aišku, - tarė Vėlgyvis ir nulipo žemyn.

Tačiau Marceliui ir Paraiščiu anaiptol ne viskas buvo aišku. Po vakarienės, kurios metu ne tik Paraistis savo stiklinaitę išlenkė, bet ir Marcelė kruopelę išgėrė, kad gerizu miegotų. Meistrui ji paklojo seklyčioj, kur viintelė plati lova su kalnu pagalvių oir patalais stovėjo, o sau - kambary prie virtuvės. Paraistis rengdamasis lyg dar ketino apie kažką su Marcelė pašnekėti, bet vos tik po patalais palindo, vėb galvą ant baltos ir minkštos pagalvės padėjo, bematant ir užmigo. Visai neregirdėjo, kad ten kambary, kurį nuo seklyčios tik sienelė plona skyrė, Marcelė dar ilgai brazdeno, girdgirdino lovą ir, vartydamasi nuo šono ant šono, sunkia dūsavo. Tik apie vidurnaktį viskas nurimo, nutilo.

Pabudo Paraistis, saulei pro langą jo pakaušį, jau gerokai praretėjusį, grabinėjant. Atsikėlęs nusiprausė priemenėj, kur ant suoliuko jau stovėjo dubuo vandens, buvo padėtas muilas, o ant sienos kabėjo rankšluotis. Marcelės nebuvo, matyt karvės melžė. Tai pagalando kirvį, parūkė ir ėmėsi darbo. Plušo, kol Marcelė pašaukė pusryčių. Ant stalo buvo padėtas sūris, sviesto, naminės dešros ir dubenėlis pieno.

/bus daugiau/

5 psl.

**JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS,
JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSŲ.**

ATEIK Į LIETUVIŲ, A. A. (ALKOHOLICS ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENI, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.,
8 VAL. VAKARO.

ARBA SKAMBINK MUMS:
LEONUI G.: 366-2548 (NAMU), 489-5391 (DARBO)
JUOZUI S.: 631-6834; HENRIKUI N.: 277-7868;
DAINIUI L.: 768-9606; DONALDUI D.: 661-1733

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
11 1/4 % už 6 mėn. term. indėlius	
12 % už 1 m. term. indėlius	
12 % už 3 m. term. indėlius	14 % už asm. paskolas
11 % už pensijų ir namų planą	
10 1/2 % speciali taup. sąsk.	13 % už mortgicijus
9 1/2 % už taupymo s-tas	
6 % už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 27 milijonų dolerių

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidas, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakarų; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 6 mėn. 10 1/2 %
Antradieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 11 1/2 %
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 3 metų 12 %
Ketvirtadieniais 10-8	pensijų ir namų s-tą 11 %
Penktadieniais 10-8	taupomąją s-tą 9 1/2 %
Šeštadieniais 9-1	spec. taup. s-tą 10 1/4 %
Sekmadieniais 9.30-1	depozitų-čekių s-tą 6 %
	DUODA PASKOLAS:
	asmenines nuo 13 1/2 %
	mortgicijus nuo 12 1/2 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal sutaupytą dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimeame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

LIETUVIŲ NAMAI

KUČIŲ VAKARIENĖ

rengiama gruodžio m. 24 d. LN Karaliaus Mindaugo menėje. Bilietai parduodami LN raštinėje ir sekmdienį popiečių metu: Jų kainos: suaugusiems — \$9.00, pensininkams ir jauniui nuo 12 iki 18 m. — \$7.50, vaikams nuo 7 iki 12 m. — \$3.50 ir vaikams iki 7 metų — veltui. Kučių vakarienė šeiminiškė.

sudbury

J. Kručas

PRASMINGOS AUKOS

Salomėja PODERIENĖ savo vyro a.a. Kazimiero PODERIO atminimui paaukojo Kanados Lietuvių Fondui — \$50, —ir Tautos Fondui — \$50. Jonas KIBICKAS per L.B. v. Tautos Fondui — \$50. Vytautas LUMBIS, išvykdamas žiemos sezonui į St. Petersburgą, Floridoje, per L.B.v. paaukojo Tautos Fondui \$100.

PARODA APIE LIETUVIŲ EMIGRACIJĄ

Lietuvių Istorinei Medžiagai Rinkti Komiteto p-kas inž. Juozas DANYŠ ir dukra dr. Milda DANYTĖ iš Ottawos, lankėsi Sudbury, atsi-veždami parodą "Lietuvių emigracija į Kanadą po II-jo Pasaulinio Karo". Taip pat padarė ir pasikalbėjimus su daugeliu lietuvių, kuriuos užrašė į juostą ir kurie bus naudojami dr. Mildos Danyš.

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS,
JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSŲ.

ATEIK Į LIETUVIŲ AA (ALKOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ 119 MIMICO AVENUE (Royal York Rd.
ir Mimico Avenue kampas TORONTO) 7.30 v.v.
SKAMBINKIT : 487-5591

toronto

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

RAŠO JAUNUOLIS IŠ TĖVYNĖS

"Turiu prisipažinti, man sunkoka Jums rašyti, jau vien dėl to, kad mane ir jus skiria didelis amžiaus skirtumas, bet ramina, gal net džiugina, tai kad mano mintys kažkuo tai artimos ir Jums.

Mes gyvename per daug skirtinguose pasauliuose ir per daug toli vieni nuo kitų, kad gyventume visiškai vienodai. Bet ir čia ir pas Jus gyvena tie patys žmonės iš Kūno ir Kraujo, ir jie, kaip ir mes, mąsto, galvoja, klysta ir myli, tikriausiai vienodai.

Mane džiugina tai, kad mano mintys ne svetimos ir Jums. Atstuma! lieka atstuma! bet dabartiniame amžiuje ne tai svarbu. Svarbu, kad žmogus supranta žmogų, net jei juos skiria didžiausi toliai.

Šiomet perėjau jau į 4-tą kursą ir studijuoti man beliko 2 metai, ir tai nepilni. Tik ką prasidėjo nauji mokslo metai mūsų akademijoje, tai buvo daug balių ir šiaip pasilinksminimų su senais draugais, nes visi buvome nesimatę 2 pilnus vasaros mėnesius. Šią vasarą turėjau 1 mėnesį praktikos darbų, tai kiek plačiau susipažinau su savo specialybe, susipažinau ir su daugeliu žmonių.

Šiomet Lietuvoje oras taip pat buvo labai prastas, daug lijo, buvo šalta ir drėgna. Niekas negali, o gal nenori paaiškinti, kas darosi su žemės atmosfera. Vieni kalte veržia saulei, būk tai sumažėjęs jos aktyvumas ir mažiau spindulių tenka žemės paviršiui. Kiti kalte veržia pačiam žmogui pri-gaminusiam milijonus tonų nuodų, bombų, užteršusiam žemę fabriku dūmais. Aš pilnai tikiu, kad branduolinių sprogdinimų ir kiti panašūs bandymai daro didžiulę žalą žemės atmosferai ir todėl taip greitai keičiasi klimatas žemėje. Visi tai puikiai suprantą. Kiek prirašyta knygų, straipsnių, kiek sukurta filmų, kiek rėkta, šaukta per radiją ir televiziją: Gelbėkite, gelbėkite gamtą! Taip šnekama visur daug, o daroma juokingai mažai.

Maža to, kad mes pavertėme savo žemę šiukšlynu, bet jeigu taip bus toliau, tai

tikrai gražu, menišką jų iš-pildymą dalyviai audringai plojo ir pageidavo pakartoti. Keletą dainelių, vietoj kartoti, padainavo naujų. Už gražią ir puikiai atliktą programą G. PODERYTĖ dainininkėms įteikė po gėlių puokštę.

Meninės programos per-traukoje, Kanados Lietuvių Krašto Tarybos atstovė Sigutė RUDIENĖ padarė pranešimą iš KL Krašto Tarybos suvažiavimo Montrealyje. Dalyviai su įdomumu apžiūrėjo minėję salėje įrengtą parodą "Lietuvių Emigracija į Kanadą po II-jo Pas. Karo", kurią atvežė inž. J. DANYŠ iš Ottawos. Minėjimas baigtas Lietuvos Himnu.

Vėliau tęsėsi dalyvių po-būvis — pasilinksminimas.

TĖSIAMAS ARCHYVINĖS
MEDŽIAGOS RINKIMAS
Lietuvių archyvinės me-

žiukšlynu bus paverstas ir kosmosas. Protingi žmonės tai puikiai supranta ir į kosmoso tyrimą žiūri labai rimtai. Pas mus čia yra įvairių teorijų ir minčių, įvairių projektų, kaip, pavyzdžiui, statyti metalo lydimo fabri-kus mėnulyje, ar statyti erdvėje saulės elektrines.

Taip, laimingi bus tie, kurie saulės tų nuostabių laikų, bet jiems pavydėti neverta, nes žemėje žmonijos laukia žymiai didesni darbai. Kiek dar nesutarimų, karų, pjautynių ir visokių kitokių baisumų pasitaiko. Kai sužinai, net nesinori tikėti, kad dabartiniame pasaulyje ir dar tokiame, civilizuotame gali dėtis tokie baisūs dalykai.

Jeigu žmonės nors iš dalies galėtų sugyventi taikiai, aš šventai tikiu, viskas žymiai pasikeistų. O dabar visi kitiems į akis purvus drabsto, išleidžia milijonus dolerių ginklams, kai tuo tarpu juos galėtų panaudoti ne žudyti žmones, o kaip Jūs pastebite: kovai kad ir prieš tą nelemtą ir triumfuojantį vėžį.

Kažkaip, per amžius išsivysčiusi žmogaus neapykan-ta žmogui nenori gesti, o įsiliepsnoja vis kaitriau. Tie smulkūs ginčai nuo asmeni-nių, perauga į didžiulius tarptautinius konfliktus ir tada jau kalbą perima gink-lai.

Aš manau, kad išdalies dėl žmonių susvetimėjimo kaltos ir naujos supermoder-nios mašinos. Kai tau už-tenka tik prieiti ir paspaus-ti mygtuką ir nereikia jokios kito žmogaus pagalbos, tai kokia kalba gali būti apie nuoširdų žmogaus bendra-vimą? Kalbėti ir gražbyliauti galima daug, bet žymiai svarbiau žodžius pa-remti darbais. O tai žymiai sunkiau.

Pabandau aš plunksną ne vien tik laiškuose, bet ir ki-tose srityse. Žinoma labai kukliai ir nedrąsiai, nes dar mažai nugyventa, mažai su-žinota, o dar mažiau pama-lyta.

Galima daug rašyti, bet skaudu likti nesuprastam, o tai yra skaudžiausia" — bai-gia savo laišką jaunuolis studentas gyvenantis savoje Tėvynėje.

džiagos rinkimas Sudbury ir apylinkės lietuvių tarpe dar tęsiasi. Tautiečiai, turintieji archyvinės medžiagos, nedelskite, bet kuo greičiau perduokite J. KRUCI, 1059, Gordon str., Sud-bury, Ont. Medžiaga bus kla-sifikuojama ir siunčiama inž. J. Daniui, Ottawoje padė-ti į Kanados Valstybinį Ar-chyvą.

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Me-tų proga sveikinu "Nepri-klausoma Lietuva" savait-raščio skaitytojus — Sudburyje ir apylinkėje, linkiu daug laimės.

ottawa

IŠ MŪSŲ VEIKLOS

Šių metų lapkričio mėn. 23 d. įvyko metinis Apylin-kės narių susirinkimas. Išrinkta nauja Apylinkės

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ ROŠIŲ DRAUDA • 24 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.
1551 Bloor St. W. Visais kelionių reikalais
TORONTO, ONTARIO. bet kur pasaulyje skambinti:
M6P 1A5 tel. 533-3531

NAUJAS LIETUVIŲ
KELIONIŲ BIURAS

Simon's
Travel Service
kviečia keliauti kartu!

**Šv. KALĖDOS ir NAUJI METAI
SU GIMINĖMIS**

Vilnius-Ryga 1980 m. gruodžio 22 d. iki 1981 sausio 5 d.

Kelionių ir viešnagės metu teikiama visapusiška pagalba, taip pat mūsų biuras sutvarko dokumentus, reikalingus išskviatimams vizitui.

Tel. 537-3060 arba 532-8772
2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

Valdyba iš šių asmenų: R. AULINSKAITĖS, R. DANAITYTĖS, J. V. DANIO, G. MITALO ir V. RADŽIAUS.

Pamaldose ir susirinkime dalyvavo svečias kunigas iš JAV-bių — K. KUZMINSKAS. Jis padarė pranešimą Lietu-vos Katalikų Bažnyčios Kro-nikos reikalu.

• Kalėdų Eglutės sueiga į-vyks gruodžio mėn. 21 d. Rengia Šeštadieninės dr. V. Kūdikės Tėvų Komitetas.

• Lietuvių Fondo Igaliotinis šiai Apylinkėi šių metų vajų baigs Kalėdų Eglutės suei-gos metu, atlikdamas burtų keliu dovanų paskirstymą, parėmusiems tą vajų.

• LEVERIAI, Ona ir Juozas, vietoje kalėdinių sveikinių paaukojo Lietuvių Fondui per vietas Igaliotinį \$20. Pini-gai bus panaudoti padidinti Bendrąjį Ottawos lietuvių dekoją, į Lietuvių Fondą, ku-rio dydis šiuo metu pasiekė \$5400 sumą.

• Kalėdų Eglutės sueigoje pamaldas laikys svečias iš Montrealio, kun. Tėv. S. Kul-bis, SJ.

A. Paškevičius

PRIGRIEBĖ ATSLIKUSIUS MOKĖJIME SOVIETUS

Ottawoje, Valstybės Sekre-torius Užsienio Reikalams dr. Mark MacGuigan, lapkri-čio mėn. pabaigoje pranešė, kad kanadiečiai ir Sovietų atstovai Ottawoje patiekė raštišką susitarimą, pagal kurį Sovietų Sąjunga privalo Kanados vyriausybei apmo-

kėti 3 mil. dol. skolą, kuri su-sidarė Sovietų satelitui Cos-mos 954 subyrėjus virš Ka-nados teritorijos. Buvo pa-žerta radioaktyvių atlaizų, kurias reikėjo surasti ir de-toksifikuoti 1978 m. sausio mėnesį, Kanados šiaurėje.

Susitarimas bus patiek-tas Kanados ir Sovietų vyriausybėms patvirtinti. Forma-lumai būtų pasirašyti 1981 m. pradžioje. Sovietai tikėjosi, kad vėlinami ir vengdami apie tai kalbėti ir tartis, kaip kad darė, išsisuks nuo nuostolių apmokėjimo.

DELHI -

65-ASIS
GIMTADIENIS

Š. m. lapkričio 29 d., Del-hi mieste Juozo JOCO reziden-cijon privažiavo virš 30 asmenų pagerbti ypatingą dieną, kurią jis pats surengė atžymėti peržengiant pirmą-jį slenkstį į garbingų senjo-rų vienetą.

Kalbas pravedė ir sveiki-no H. Adomonis, p. Strodonskis, p. Dudurka, Monika Povilaitienė, p. Kairys ir Dana Matelis. Buvo įteikta dovanų už kurias Juozas nuoširdžiai dėkoja, sakydamas, kad jam bekeliaujant daugiau багаžo nereikės nešti, bet galės už diržo ant ratukų tempti.

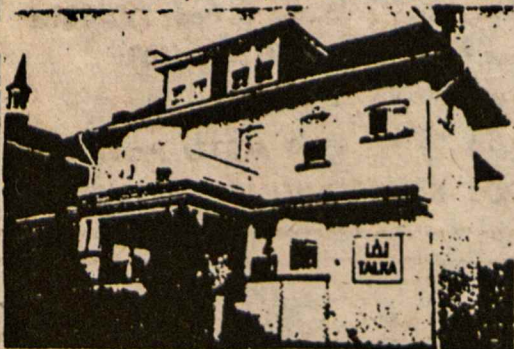
Vėliau buvo sugiedota Il-giausių Metų. Visokiais skanumynais privašinti svečiai nenoromis gana vėlai išsis-kerstė į namus, o iš toliau atvykę — pasiliko nakvynei.

A. H. NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

- įsikūręs nuosavuose namuose -

Hamiltono Lietuvių
Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street East
L8M 1L6

telefonas 544-7125

sukaukęs virš 15 mil. dol. kapitalą
kviečia

visus lietuvius pasinaudoti teikiama paslauga.

MOKAME UŽ:

depozitus (P.C.A.) 6%

santaukas 10 1/4 %

term. depozitus 1 m. 11 1/4 %

term. depozitus 3 m. 11 1/4 %

reg. pensijų fondo 10%

IMAME UŽ:

nokin. turto pask. 13 1/2 - 14 %

asmenines paskolas 15 %

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų draud.

Nemokamas pilnas šėlių patarnavimas.

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.,

penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.

Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

boston

DAR ŠIS TAS...

Spalio 18 d. Bostono skautų pakviestas modernios satyros teatras "Antrasis Kai-mas" iš Chicagos, gausiai susirinkusius bostoniečius vienus linksmai nuteikė, kitus ir supykė. Vaidino Jūra Jakšytė, Rūta Pakšytė, Juozas Aleksiūnas, Eugenijus Būtenas, Juozas Kapačinskis, Jurgis Riškus ir Romas Stakauskas.

Bostono lietuviai liūdi, netekę žymaus kalbininko, lietuvių bendrinės kalbos, jos vietovardžių ir asmenvardžių tyrinėtojo Petro Būteno, kuris staigiai mirė savo bute spalio mėn. 4 d.

Velionis buvo gimęs 1896 m. Biržų apskrityje, Joniškėlio valsčiuje, Dovydu kaimė. Kaip savanoris-kūrėjas dalyvavo Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės kovose. Humanitarinių mokslų fakultetą baigė Vytauto Didžiojo Universitete Kaune prie žymausio mūsų kalbininko profesorius Būgos. Nepriklausomybės laikmečiu jaunimo auklėtojas, mokytojas, direktorius Panevėžio gimnazijoje ir Mokytojų Seminarijoje. Mokykloms parašė lietuvių kalbos prielinksnių vadovą, akcentologijos vadovėlį, apie kirčius ir priegaides, Aisčių tautos ir jų kalbos. Daug rašė periodinėje spaudoje apie lietuvių kalbą ir jos kilmę. Bostone velionis Būtenas išgyveno trisdešimt metų. Taisė leidžia - mos Lietuvių Enciklopedijos kalbą ir daug rašė. Paliko daug nespausdintų rankraščių ir vertingų knygų, kurios bus perduotos Lituanistikos Archyvu. Po paskutinio atsisveikinimo spalio 6 d., kurį buvo atvykęs velionio tolimas giminaitis, Vaclovas Verikaitis, solistas, visuomenininkas iš Toronto, Kanados. Petro Būteno kūnas lėktuvu buvo išvežtas

palaidoti į Toronto lietuvių kapines Anapilį.

Atsisveikinime su velioniu kalbas pasakė rašyt. St. Santvaras, rašyt. Antanas Gustaitis, tautotyrininkas A. Mažiulis. Vietinio skyriaus ramovėnai prie karsto ėjo Garbės Sargybą. Gedulingas pamaldas už velionio Būteno sielą atlaikė šv. Petro lietuvių parapijos klebonas, kun. Alb. Kontautas, solo giedant Vaclovui Verikaitiui. Laidotuvių rūpinosi jo buto šeimininkė, Bostono ilgametė tautinių šokių vadovė Ona Ivaškienė.

J. V. Sūduvas

montreal

LIETUVAITĖ - PSICHOLOGIJOS

KNYGOJE

Behavior Group Therapy knygoje, Annuel Revue, viename skyriuje randame Rūtos M. Montvilos /Montvilaitės/ pavarde. Ji dirbo kartu su Montrealio McGill U-to profesorium William E. Piper, paruošusi jam tyrinėjimui medžiagą, kurią rinko 2 metus. Ji pravedė ir Grupinę terapiją.

Knyga išleista 1979 m. Amerikos Research Press Co, Champaign, Ill.

Rūta yra Genutės ir Prano Montvilų dukterė.

ANTRAS PASIKALBĖJIMAS TELEVIZIJOJE

Ir. Lukoševičienė dalyvavo ir 2-oje pasikalbėjimo dalyje apie staigią kūdikių mirtį, kartu su St. Justine Vaikų Ligoninės gydytoju ir buvusia savo paciente, kuri buvo praradusi staigiai savo kūdikį. Irena Lukoševičienė išsamiau pasisakė kaip tokiu tragišku atveju emociniai padedama tėvams.

St. Justine Vaikų Ligoninė yra gerai žinoma savo naujausiais gydymo metodais.

montreal

Ši rudenį Vilija MALCIU- ir keletą metų joje mokyto-TĖ-BULOTIENĖ gavo diplo-

magistro laipsnį kalbo- Šiuo metu dėsto anglų kal- tyroje /linguistics/ McGill ba prancūzų gimnazijoje Universitete ir "Certificate / high school/ aukštesnėse in Education" Concordia U- klasėse.

Šia proga Vilija dėkoja vi- Magistro laipsniui įgyti siems, kurie prisidėjo prie parašė disertaciją tema: jos darbo: pildydami anketas " Pasikeitimai vartosenoj ir skolinami jai knygas, ku- lietuvių kalbos kilmininko rios lietuvių kalbą. linksnio".

Nuoširdžiai dėkoja tiems, Vilija yra baigusi Šešta- kurie žodžiu ar raštu sutiko dieningę Lituanistinę Mokyklą atsakyti į jos klausimus.

Sveikiname ir linkime daug sėkmės!

Per K. L. K. M. D.-jos Suvažiavimą buvo įteikta šios organizacijos vėliava, at- vežta iš Lietuvos.

AUKOJO KL FONDUI:

• A. a. Gražinos DAUKŠIENĖS atminimui ir meilės pareiškimui draugai aukojo Kanados Lietuvių Fondui po \$25. - V. Balčiūnaitė, M. J. Dabkai, V. Daugelavičienė, Č. Januškevičius, I. A. Jurgučiai, J. B. Lukoševičiai; po 20. - N. Akstinienė, M. J. Juodviršiai, A. Kudžma; po \$15. - A. Čerkesaitė, A. Rudytė; po \$10. - A. Grybaitis, B. Kasperavičius, J. Kęsgailienė, D. B. Staškevičiai, K. Toliušis, E. Urbonaitė.

Atsiprašome už padarytą klaidą ankstyvesniame pranešime.

K. L. F. Valdyba

• Garbingai lietuvių ir auklėtojai a. a. Elenai NAVIKĖ- NIENEI pasitraukus iš mūsų tarpo ir iškeliavus negrįžta- mai, draugai, artimieji bei gerbėjai įrašė Jos atminimą amžiams Kanados Lietuvių Fonde. Savo aukomis prisidėjo: K. O. Pliuškoniai \$50. -; po \$40. - L. Bulotienė ir šeima, V. J. Rugienius; po \$35. - L. A. Rugieniai; po \$30. - V. Daugelavičienė, I. Maziliauskienė; po \$25. - P. Bernotas, J. Kęsgailienė, J. Z. Zatorskos; po \$20. - M. J. Adomaičiai, A. Danaitis, R. Danaitytė, J. M. Juodviršiai, V. Kačergius, J. Kibirkštis, B. J. Lukoševičiai, I. P. Lukoševičiai, M. S. Meškauskai, A. A. V. Piešina, R. Piešina, O. Piešina, D. B. Staškevičiai, J. C. Tanner, O. Vileniškienė; po \$15. - T. Čipkienė, A. M. Joneliai, M. P. Malčiai, A. Rudytė; po \$10. - J. Adomaitytė, J. Adomaitienė, N. Akstinienė, J. Baltuonienė, E. Barisienė, J. Dalmotas, J. Blauzdžiūnienė, P. A. Drešeriai, A. A. Gauriai, G. Gedvilienė, A. Gražys, V. Jakonis, M. Jonynienė, L. A. Jurgučiai, M. Jurkienė, V. Keturkienė, V. Pavilaniš, S. V. Piečiaičiai, R. J. Piečiaičiai, K. Toliušis, L. R. Urbonai, E. Urbonaitė, J. Valiulis; po \$5. - A. L. Grigeliai, V. Verbyla ir X. Y. - \$4.

Aukojusiems Kanados Fondo Valdyba nuoširdžiai dėkoja.

K. L. F. Valdyba

Gediminas Thomas MU- RAUSKAS, Mildos ir Vytau- to Murauskų sūnus, sėkmin- gai užbaigė McGill Univer- sitetą, kur įsigijo B. A. laips- nį "Major Geography-Urban System". Žada studijuoti to- liau.

Daug darbuojasi ir lietu- vių organizacijose. Priklau- so ateitininkams, skautams, Auštos Vartų Choru, Studen- tų Sąjungai ir kt.

Sveikiname ir linkime ge- riausios sėkmės!

BALTUONYTĖ Tina, Edmunds Wawel Baltuonių dukra baigė 12 metų kurso gimnaziją Vancouver'yje, B. C. Seniau t jos tėvai gyveno Montrealyje.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS SUSIRINKIMAS

Š. m. gruodžio mėn. 7 d. Šv. Kazimiero parapijos sa- lėje susirinkimą atidarė ir jį pravedė kleb. kun. dr. F. Jucevičius. Dalyvavo apie 180 parapijiečių ir keletas svečių. Buvo išrinkti du nauji Komiteto nariai: L. Ši- monėlis ir P. Bunys. Tad da- bartinį komitetą sudaro su naujais išrinktaisiais J. Asi- pavičius, R. Martel, E. Či- činskas ir P. Kalpokas.

Jau daugelį metų iš eilės komiteto nariai iš anksto kle- bono parenkami ir tik pri- statomi susirinkimui patvir- tinti. Tokios priedūros lai- komasi todėl, jog parapijie- čiai bijosi ateiti į susirinki- mą, kad nebūtų išrinkti į ko- mitetą.

Klebonas padarė para- pijos apžvalginį pranešimą nusiskųsdamas, kad iš buvu- sių 600 parapijiečių dau- gelis mirė, dalis išsiskirstė tē į kitas provincijas. Jis prašė padėti įtraukti į pa-

parapijos narius daugiau jau- nimo or pažymėjo, kad jo žiniomis dar daug šėnesnės imigracijos lietuvių gyvena parapijos ribose, kurie ne- priklausoma parapijai ir tik ta- da kreipiasi į bažnyčią, kai ištinka nelaimė.

Buvo apsvaistyta parapi- jos mokesčio pakėlimas, nu- matyta mokėti po \$20. - metams.

Po susirinkimo šeimini- kės pakvietė pietums, kurie buvo gražiai ir skaniai pa- ruošti. Be to, netrūko ir kie- tų gėrimų.

Buvo parodytos skaidrės iš kelionės po Kiniją. Daugiaus- sia senosios Kinijos istori- niai paminklai, šventovės ir kt.

Žmonės skirstydamiės dis- kutavo, kad jiems būtų geriau patikę, jei būtų parodytos skaidrės iš Lietuvos. Žmo- nių būtų buvusi pilna salė. /Tokį pageidavimą visada gali pareikšti/. Šios skaid- rės buvo labai įdomios, o pažinti platųjį pasaulį nieko- nekenkia.

J. P.

LIETUVIŲ RADIO VALANDĖLĖ TRANSLIUOS SPECIALIĄ PROGRAMĄ 25 GRUODŽIO nuo 12,30-1,30, pietų metu.

M. PHILIPPE IZZI

President

SKAMBINKIT -

125¢ kelnes
pristatant
ir atsiimant

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

7661-A-CENTRALE

50 AVENUE, LaSalle 365-7146

495-90 AVENUE,

com/ BAYNE, LaSalle 365-1143

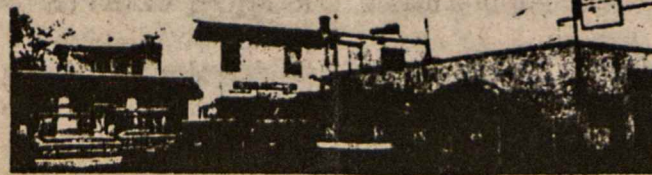
2955 ALLARD,

Ville Emard 766-2667

GUY
RICHARD
ROOFER - COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbe atliks visą galimą stogų darbus Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbo ofise esdingai ir preinamomis kainomis. Šaukite kel neme stogas blogas ar kel atstojas.

364-1470

PAMINKLŲ GAMYBA

- MONUMENTS MANUFACTURER

TODORO & BIGRAS LTD.

6752 Sherbrooke Street East

Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd.

Chateaugay

Tel: 694-4763

5784 Verdun Av

Verdun, Que.

Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYCIOS

montreal

- **ADOMAITIENĖ** Gunda, iš Toronto, Ont., "NL" Rėmėjų Būrelio aktyvi darbuotoja, siūsdama prenumeratos mokestį, pridėjo ir auką. Linki redakcijai ir kitiems darbuotojams linksmų švenčių ir darbingų 1981 metų.

- **BAITUONIS** Pranas, iš Montreal, Que., medžio skulptorius, mūsų nuolatinis rėmėjas, švenčių proga parėmė "NL" \$15, -auka, kartu sveikindamas laikraščio leidėjus.

- **DAUGEIAVIČIENĖ** Viktorijė iš Montreal, Que., apsimokėdama prenumeratą, pridėjo ir auką, sveikindama su "NL" savaitraščio pažanga.

- **MATULIS** Antanas, iš LaSalle, Que., ilgametis "NL" laikraščio rėmėjas ir eilės metų talkininkas, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo ir auką. Kartu linki laikraščio leidėjams ir darbuotojams daug ištvermės sunkiame darbe.

- **PAKALNIŠKYTĖ** Anita, iš Hamilton, Ont., ilgametė "NL" skaitytoja, kaip kiekvienais, taip ir šiais metais, siūsdama prenumeratą, pridėjo ir auką.

- **KIBSAUIT STE. MARIE A-KĖS V-BA** iš savo kuklių išteklų, paskyrė "NL" laikraščio paramai \$4C, - kartu sveikindama su 4C metų gyvavimo sukaktimi.

- **BRIEDIS .S.Ste. MARIE** Medžiotojų ir Žuautojų KLBAS, atsiuntė gražius linkėjimus švenčių proga ir pridėjo \$25, -auką.

- **MOCKUS** Vladas, S.Ste Marie, atnaujindamas prenumeratą, rašo: "priimkite ir šią mažą auką "NL" paremti".

- **ŠARŪNAS O.**, iš Hamilton, Ont., sveikina "NL" darbuotojus švenčių proga. Šalia prenumeratos pridėjo ir auką.

RENKU

Senas lietuviškas knygas, laikraščius, plokšteles ir kitą lietuvišką medžiagą.
P. ADAMONIS
722-3545

REIKALINGAS VALYTOJAS - PRIŽIURĖTOJAS
Istaigai ir dirbtuvei centre. Darbas nuolatinis patikimam rimtam asmeniui.
Tel: 282-1616.

DR. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS
1440 St. Catharine W.
Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel: 866-8235
Namų: 488-8528

DR. A.O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St.
Suite 11-12 Montreal P.Q.
Tel: 932-6662
Namų: 737-9681

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(C)
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West,
Suite 215, Montreal Que.
Tel. 931-4024

PHARMACIENS

M. CUSSON - R. GENDRON
PHARMACIENS
Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open.
Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite - Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle

PHARMACISTS

366-9742
365-0505

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., LL.B., B.C.L.
4701 Bannantyne,
Verdun, Québec
H4G 1E6 (kampas 2-nd Ave.)
Tél. Bureau: 769-8824
Résidence: 366-6245

NOTARÉ

Rūta Pocauskas B.C.L.

Notaire - Notary Title Attorney
5947 Park Ave. Montreal, P. Q. H2V 4H4
Tel: 279-1161 Res. 453-9142

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS, B.A., B.C.L.

4 NOTRE-DAME E. SUITE 504
MONTREAL, QUEBEC H2Y 1B7 TEL.: 878-9534

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

3, Place Ville Marie, Suite 627
Montreal, P. Q. H3B 2E3
Tel: (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St., E., Suite 205
Montreal, P. Q. H2Y 3P6
Tel: 866-2063, 866-2064

- **VIERAITIS** Juozas, St. Petersburg, Fl., buvęs montrealietis, praleidęs vasaros atostogas Kanadoje, grįžo į nuolatinę gyvenvietę Floridoje. Prie gražių linkėjimų švenčių proga, pridėjo ir auką.

- **BARCN** John, iš Hamilton, Ont., mūsų bendradarbis, siūsdamas prenumeratą, pridėjo geriausius linkėjimus ir auką.

- **ŠUKAITIS A.**, iš Hamilton, Ont., atnaujindamas prenumeratos mokestį, paaukojo jo paramai, linkėdamas gerios sėkmės 1981 metams.

- **URBAN P.**, iš Holyoke, Ma., apsimokėdama prenumeratą, pridėjo ir auką; sveikina su laikraščio pažanga.

- **ZAWADSKIENĖ** Vera, Winnipeg, Man., siūsdama auką \$20, -paremti "NL", rašo: "Sveikinu "Nepriklausomą Lietuvą" su 4C metų sukaktuvėmis "NL" prenumeruoju beveik nuo jos "užgimimo". Malonu, kad išaugo į gražų, idomų savaitraštį. Redaktoriams ir visiems bendradarbiams linkiu sėkmės ir sveikatos tolimesniame Jūsų darbe."

- **AUDĖNAS** Juozas, Ozone Park, N.Y., siūsdamas prenumeratą, sveikina su Šv. Kalėdoms ir Naujais Metais, linkėdamas viso geriausio.

VISIEMS - nuoširdžiausias AČIŲ! "NL"

DĖMESIO VISIEMS NEPAMIRŠKITE:

Gruodžio 14 d., sekmadienį, po 11 val. pamaldų AV parap. salėje **KL BENDRUOMENĖS** narių **METINIS SUSIRINKIMAS**. Susirinkimas labai svarbus. Visi prašomi atsilankyti! ketvirtadienį, penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį/.

LITAS PRANEŠA:

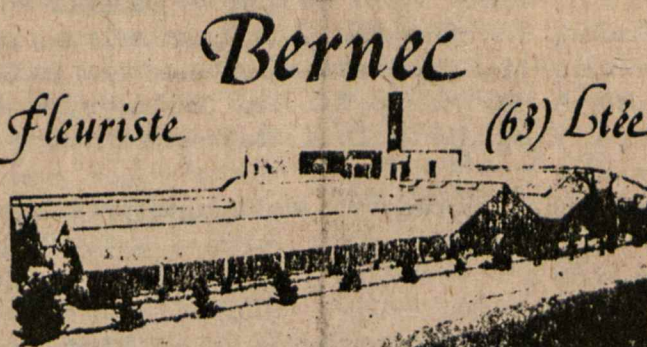
- Kalėdų ir Naujų Metų progomis Montrealio Lietuvių Kredito Unija **LITAS** nedirba:

gruodžio mėn. 25, 26, 27, 28 dienomis ir sausio mėn. 1, 2, 3, 4 dienomis / t.y. abiejų savaitinių ketvirtadienį, penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį/.

VEDYBINIS SKELBIMAS

Pensininkas, 71 metų, be šeimos ieško lietuviškos 30-45 metų amž., kuri norėtų paveldėti didelę farmą. Pageidauju praktikuojančios katalikės, nerūkančios, blaivios ūkininkės, turinčios savo automobilį. Rašyti "Nepriklausoma Lietuva" - Pensininkui. Pridėti gyvenimo aprašymą ir nuotrauką.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" SAVAITRAŠTIS
NAUJIEMS SKAITYTOJAMS - TIK \$70. - METAMS

GĖLININKAS

MALONIAI, GREITAI IR PATYRUSIAI.
PATARNAUJA LAIVIONIS PROGOMIS
LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS
SPECIALISTAS.

285 - 2e AVENUE, LASALLE 365-0511
QUE. H8P 2G7

Maurice Kaplan Kailių siuvėjas -

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laikui saugojimas (Storage)
- Taisau ir remodeluoju
- Siuvu ir parduodu

1449 RUE ST-ALEXANDRE SUITE 500A MONTREAL, QUEBEC H3A 2G6 TEL. 288-9646

montreal west automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ.
- NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ISI GYTI
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR ŠU ISIIMTI JŪMS, PASITARNAUS!
- UŽEIKITE! ISIITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU
Menageriu LEO GURECKAS

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391

LIETUVIŲ ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS MOKINIAI IR MOKYTOJAI MONTREALYJE

Šiemet **KALĖDŲ EGLUTĖ** vaikams bus rengiama Šv. KAZIMIERO PARAPIJOJE, 21 GRUODŽIO, SEKMADIENI, 3 val. p.p.

Programoje- **VAIDINIMĖLIS, DAINOS, GIESMĖS, KALĖDŲ SENELIS, DOVANĖLĖS.** Rengia- **ŠEŠTADIENINĖ LIETUVIŲ MOKYKLA.** Atsilankykime visi !!!

NAMŲ DRAUDIMAS YRA ĮVAIRUS

SIŪLOME APSIDRAUSTI INVENTORIŲ
PAGAL NAUJO DAIKTO VERTĘ.

BRANGIUS DAIKTUS -
KAILINIUS, BRANGENYBES IŠ AUKSO, DEIMANTUS,
IR LAIKRODŽIUS - PAGAL ATSKIRO DAIKTO VERTĘ
BET KOKIOS NELAIMES ATVEJU.

APDRAUSTI BRANGIUS DAIKTUS TIK NAMUOSE
NUO GAISRO IR VAGYSTĖS.

YRA BENDROVIŲ, KURIOS DRAUDŽIA
BRANGENYBES NAMUOSE \$2,000. SUMAI

AUTOMATIŠKAI,

KAI DAUGUMA VIS DAR DRAUDŽIA TIK \$1,000.-

VAGYSTĖS - DAŽNAS ATSTITIKIMAS.
APSIDRAUSKITE NUO VAGYSTĖS!

**ADAMONIS INSURANCE
AGENCY INC. Tel.: 722-3545**

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6
TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

UTAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas 6%
Taupomasis s-tas 9.25%
Pensijų planas 10.5%
Term. ind. 1 m. 12.25%

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės nuo 15.5%
Nekiln. turto nuo 14.25%
Čekių kredito 18%
Investicines nuo 15.25%

Duoda nemokamą gyvybės draudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemokama gyvybės draudimo suma iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

445 Jean Talon W. Suite 305 Montreal
Tel. 273-9181 Namų: 737-0844

Tel: Bus. 482-3460
Res. 366-7041

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVE. SUITE 409
MONTREAL, P.Q. CANADA
H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos J.A.V. ir kt. Kanados provincijose

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA